

EESTI SPORDI-LEHT

№. 9

27. 2. 1931.

Toimetuse ja talituse:
Tallinn, Uus täht. 24
Telefon 9-28 Postkast 70

Jlhub reedeti

Hind 15 senti

12. aastakäik
Tellimise hind:
aastas 6 krooni, kuus 60 s.

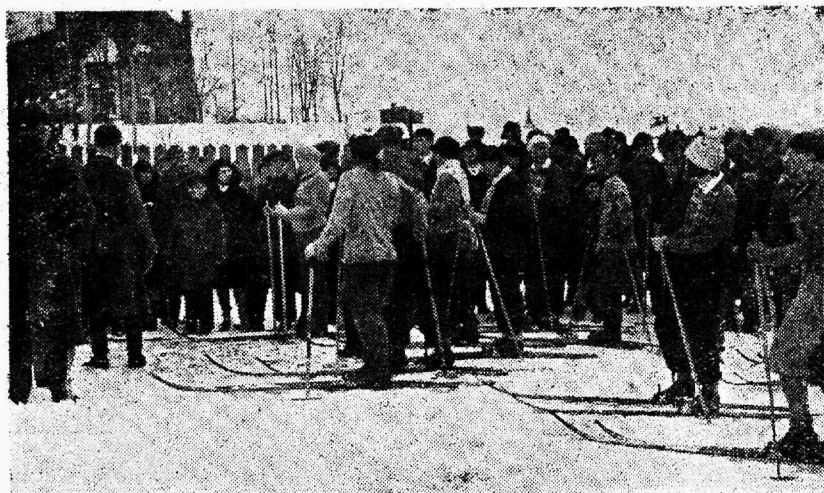
Viljandi suusavõistlused.

Kaitseorganisatsioonide suusavõistlused Viljandis kujunesid suursündmuseks mitte ainult Viljandi linnale, vaid tervele Eesti suusasportlaste perlele. Võistlejaid oli kogunud ligi 400; peale selle veel kolm maailmakuulsat soomlast Martti Lappalainen, Matti Raivio ja Toivo Nykänen. Läti oli saatnud ka kolm kaitseliitlast oma värve kaitsma. Võistlused algasid 19. veebruaril ja lõppesid pühapäeval, 22. veebruaril. Neljapäeval oli lumi päris soodne võistlejatele, kuid järgnevatel päevadel tuli sula, mis röövis sportlastelt võimaluse heade saavutuste püstitamiseks. Laup. näitas kraadiklaas 2½° sooja. Suurem mure võistlejatel oli kohase suusamääre leidmine. Prooviti kõik määred läbi, kuid need kõik osutusid mitte kohaseks, sest suusad libisesid tagasi ja ei võimaldanud makke tõusmist. Alles reede õhtul, kui Viljandi saabusid soomlased, avanesid võimalused saada neilt kohast määret. Martti Lappalaisel oli terve käsikohver kõiksuguseid määreid kaasas. Vennastel Lappalaistel on väike suusamääretööstus Soomes, kus valmistavad oma retsepti järgi määret. Tänavu on nemad müünud üle 30.000 purgi; osa on saadetud isegi Jaapani ja Shveitsi. Nüüd vast algas palverändamine Lappalaise poole, kelle kohver pea tühjenes. Kõik, kes said vesiseilma määret, olid võidukad järgnevatel päevadel. Selle määrel oli omandus mitte lasta suuski tagasi libiseda, mis suusasportis üheks peanõudeks.

Võistlused ise viidi hea hoo ja meeleolu juures läbi. Kõik sündis kindla kava järgi. Maastik oli valitud meie oludele senistest raskem. Nimetati teda küll raskeks murdmaaks, kuid ainult üks väike osa teed oli murdmaa ja suurem lame.

Start ja finish kõigil maadel oli Kantreküla algkooli juures, kuhu oli püstitatud suured kuuseokstest väravad. Sealt läks jookstee üle lossi-

J. Lest võitis A. Veborni 30 klm.
Senised meistrid langenud.
Tugev konkurents igal alal.
Naisteklass kõvasti paranenud.

Naiste start 3 klm. võistlusele.

Noort start 4 klm. võistlusele.

mägede alla järvele, tõusis jälle mäge, jooksis mööda mäe-ahelikku; jälle järvele ja sealt üle lossimägede finiši.

Kõige raskemaks punktiks osutus lossi-mäest allalask. 30% võistlejaid kukkus siin ja paarkümmend paari suuski murti. Võistluste ajal lossi-mäest allalasketee oli palistatud pealtvaatajast, kes põnevusega jälgisi võistluse raskemat kohta. Mõni tuli alla päris hirmunud näoga, teine aga naeratas. Rahva ergutus oli aga igaihele. Mägi oli liig ära sõidetud ja tõesti oli raske siin suuski juhtida, sest vägise kippusid nad laiali. Tulevikus peaks valitama vähem ärasõidetud kohad, mis pakuksid nii pealtvaatajatele, kui ka võistlejatele suurimat naudingut. Soomlased aga võitsid seda mäge mängides, lisades allalaskmisel veel hoogu juurde. Ül-

diselt peab aga tähendama, et mäesõit on meil tugevasti edenenud.

Kahe aasta eest Rakveres kukkus pea iga võistleja, kuid siin jäi jalule pea 70% ja pealegi mägi oli kohutav Rakvere kungastega võrreldes. Mäke ülestõusmine on veel ka püüdnud, liig palju aega läheb selleks toimeguks.

30 klm. matk.

Äge ja kõva võistlus.

Peaumbriks oli 30 klm. matk. Starti kogunes 148 võistlejat. Kõik suurused nagu Veborni, Lest, Anderson, Niilov, Talpak olid kohal. Püüdis ainult Mõttus — läinudaastane esivõistluste võitja, kes leppis seekord pealtvaatajana. Startisid veel kolm soomlast ja kolm lätlast. Rahvast kogunes üle kolme tuhande. Kaitsemister H ü n e r s o n, kindralid Tõrvand,

Raska ja Jonson olid kohal. Võistlejaid lasti kahe kaupa välja iga 30 sekundi tagant. Esimene paar väljus kl. 10. Soomlane Lappalainen läks 6. paariga. Sooja on 1½ kraadi. Tee läks üle lossi-mägede, järve ja ümber linna. Esimene ring oli 15 kilomeetrit, nii et kõik võistlejad pidid kord mööduma stardist, mis võistluste pealtvaatajatele erilist huvi pakkus. Kõige rohkem rahvast oli kogunud lossi-mäest allalasku kohale.

Võistlejad väljusid järjekorras: kaitseliit ja külalised, kaitsevägi, politsei ja piirivalve. Lossi-mäel tekkis unnik, sest osa võistlejaid kukkus allalasku mäel ja selle tõttu pidid teised ootama järjekorda allalaskmisel. Oli ka juhuseid, kus sõideti teineteisele mäeveerul otsa, murti suuski ja keppe. Õnnetuid juhtumisi siiski sellel kardavamal kohal polnud. Võistlejate stardist lahkumine võttis 37 minutit aega. Soomlane Lappalainen sai oma allvõistlejad juba järvel kätte ja möödus neist. Umbes tunni pärast möödus Lappalainen uuesti stardist, seega katnud juba 15 klm. Temale järgnesid soomlased Raivio, kes startis 8. paaris ja Nykänen. Siis tuli esimene eestlane T. A n d r e s s o n, kes läks välja 3. paaris, temale järgnes lätlane Bulnisch. Nendele järgnesid küll üksikult, küll mitme-kaupa teised võistlejad. Tuldi murtud suuskadel, katkiläinud keppidega. Siin anti uued kepid ja sõit läks edasi.

Ennustati esimese eestlasena kohalejõudvat V e b o r n i ja esimese kaitseliitlasena R. N i i l o v i t.

Soomlased olid väljaspool võistlust. Lätlased lubasid küll meie kaitseliidule aidata võita kaitseväge, kuid nende hooplemisse ei uskunud ju keegi. Vaevalt olid möödunud viimased võistlejad esimese ringi sooritamisel, kui üks korraldajaist teatas pealtvaatajatele: „Soomlane Lappalainen ligineb finišile esimesena“. Ja varsti paisis mäeveerul keegi heal hügleväl sammul. L a p p a l a i n e n võeti vastu tormiliste hüüetega ja auplau-

Ltn. Veborni — 10 klm. võitja.

Martti Lappalainen — 30 klm. võitja.
(Järg 4. lhek.)

Spordi reformeerimine.

Sportlise Pedagoogika Rahvusvahelise Büroo uus kava.

Mõtteid ja väiteid.

Avaldame alljärgneva kirjutuse, mis toimetusele saadetud, kuigi ta kirjutajaga kõigi väidetega päri ei ole. Toimetus.

Nüüd, kui terve maailma rahvad valmistavad end Los Angelesi olümpia-mängudele, tuleb Lausanne'ist sportlise pedagoogika rahvusvahelise büroo poolt töötatud spordi reformkava, mille vastuvõtmist ja maksmapanemist soovitatakse ja peetakse tarvilikuks.

Lausanne'i reformkava sisu on:

Sportimise — spordiliikumise — vastu tuuakse eeskätt kolm väidet: 1) sportimine läheb inimjõu kurnamises liiale; 2) sportimine edendab vaimlist taandumist; ja 3) sportimine arendab omakasupüüdi, vaimlise ja ainelise kasu püüdmise levimist.

Mööndatakse, et eelpooltoodud väärnähitud on olemas, kuid süüdi neis pole sportlased, vaid vanemad, õpetajad, ametvõimud, ärijuhid, ajakirjandus.

Väärnähitud kaotamiseks — spordiliikumise, sportimise, kehakultuuri reformeerimiseks — soovitatakse teha selge vahe kehakultuuri ja spordikasvatuse vahel; tuleb teha vahe spordikasvatuse ja võistlemise vahel; korraldada sportlised muskulatuur-, „üliõpilaste“ eksamid, sealjuures arvesse võttes eksami raskust, eksamineeritava vanadust, sugu.

Rahvusvahelisi meistrivõistlusi tohiks korraldada vaid iga olümpiaaadi esimesel ja kolmandal aastal; kasiinode ja hotellide asutamine spordivõistlustega ühenduses ning suur-spordivõistluste toimepanemine ühenduses avalikkude näituste ja pidudega tuleks keelata; samuti tuleks keelata kõik olümpiamängudele sarnased eetilised, usulised ja poliitilist iseloomu kandvad üleilmsed spordivõistlused; rahalised auhinnad poksivõistlustel kaotada; naistelt keelata pääsimine vaatama meeste spordivõistlusi; alla 16-aastaseid ei tohi lasta avalikkudele spordivõistlustele, kus rahvast pealtvaatajatena; omavalitsused loobugu hiiglastaadionide ehitamisest puht-sportliseks otstarbeks ja ehitagu nende asemele Muinas-Kreeka eeskujul rahvale maksuta kasutatavaid avalikke võimlaid.

Tõsta riistadel võimlemine üheväärseks teiste spordialadega; ühendada võimlemiseltsid teiste alade spordiorganisatsioonidega; teha selge vahe spordiõpetaja ja elukutselise sportlase vahel; spordiõpetajal olgu õigus amatöörina võistelda neil spordialadel, mida ise ei õpeta või pole varem õpetanud; amatöörspordist tuleb võtta isiklik, kirjalik vanne, milles selle andja vande all annab kõik teated oma sissetuleku-allaikate kohta; koolinoorsoo jaoks tuleb asutada erilised spordiorganisatsioonid, mis kontrolliks ka kõiki koolinoorsoo spordivõistlustest osavõtjaid; viimasteks tohiks olla ainult kooliõpilased; skaut-organisatsioonide liikmeteks tuleks võtta vanemaid kui praegu võe-

takse; täiskasvanute spordiharrastusi tuleb igatpidi õhutada ja edendada; noorsoo spordiharrastust pidurdada seal, kus see liiale läheb ja lõpuks skautliikumise vaimlise külje arendamiseks tuleb õpetada noortele täheteadust, maailma ajalugu ja üldmaadeadust ning spordiajakirjanduse vaimlist tasapinda tuleb tõsta, avaldades välispoliitikat ja maailma sündmusi käsitlevaid kirjutusi.

Nii Sportlise Pedagoogika Rahvusvahelise Büroo. Nüüd mõningaid mõtteid kava kohta.

Meil on kehakultuuri sihtkapitali valitsus 1929. aastal võtnud vastu ja kiitnud heaks need eesmärgid ja tegevuskavad, mis S. P. R. B. aasta varem Lausanne'is omale seadis. Sellega oleme ühinenud, õieti sidunud end rahvusvahelise spordipedagoogika külge. Meie spordiliikumine ja kehakultuur ongi üldjoontes selline, nagu S. P. R. B. seda seni soovitanud. Puudusi ja vigu muidugi on, kuid nende suhtes pole meie teiste maadega võrreldes erandiks.

S. P. R. B. koosneb asjatundjatest füsioloogia, psühholoogia ja spordialadel, eriti pedagoogika suhtes. Ja need eriteadlased on leidnud, et lapsed, koolinoorsugu, kaldub tihti spordis liialdustele, milleks neid meelitavad selsilised, pealtvaatajate kiiduavaldused võistlustel jne. Liig varajase sportimise tagajärjeks, eriti siis, kui see liialduseni jõuab, on aga lapse muutumine närviliseks ja vaimliselt nürriks. Eriteadlased on ka noorte alalise võistluse vastu. Viimane toob sporditegevuse ja võitude jahtimise esikohale ja vaimline areng jääb kõrvalasjaks. Olümpiavõidud ja maailmarekordid ei tohiks ka olla sportimise ülimaks sihiks. Sport peab kujunema populaarseks ja spordi harrastamine võimalikuks kõigile, eriti kõigile täiskasvanutele. Selleks ehitatagu avalikke võimlaid, kus võimlemine ja sportimine maksuta ja vaba. Spordiküsimuste selgitamine ja seletamine ei tohi jõuda üksinda füsioloogide ja sportlaste monopoliks, vaid sealjuures tuleb sõna anda ka psühholoogidele ja pedagoogidele.

Selline oli S. P. R. B. üldkava kolm aastat tagasi. Uus kava on vanast palju kaugemaleminev.

Soovitatakse n. n. rootsi süsteemi sportlaste jagamiseks klassidesse. Ühest klassist kõrgemase minek võiks sündida vaid vastavate eksamite sooritamisel. Kõige tipuks oleks sportiline „üliõpilaste“ eksam. Selle sooritaja oleks „diplomeeritud sportlane“, kõlbulik võistlema rahvusvahelistel võistlustel. Süsteem seal, kus seda seni on tarvitatud, näiteks ujujate kohta Soomes, on hea pidurdaja noortele ja veel parem õhutada täiskasvanutele. Selle tarvitusele võtmist meilgi peab pooldama.

Uus kava on suunte spordivõistluste korraldamise vastu avalikkude näituste ja pidustuste puhul. Ei tohiks, näiteks meie üldiste laulupidude puhul suuri spordivõistlusi toime panna. Spordi ideoloogia seisukohalt on see vahest ehk õige, kuid siin kaa-

luvad siiski kaks asjaolu: sellised võistlused on spordile heaks propagandaks ja korraldajale veel paremaks tuluaalikuks. Siin ei ole sport nii palju rahva tõmbenumbriks pidustustele, kui pidustused on propagandimise- ja teenimisvõimaluseks spordiliikumisele. On loomulik, et spordiliikumine ei tohi kunagi malduda usulisi ega poliitilisi sihte taotleva tegevuse abinõuks. Aga võimalus kasutada kultuurilisi rahvakogumisi spordiliikumise heaks peaks küll jääma.

Naiste eemaldamine meeste spordivõistlustelt tundub veidi imelikuna. Kas on selle nõudmise põhjused eetilised või tahetakse sellega takistada mehi spordivõistlustel endale „liiga“ tegemast? Sportimine on sotsiaalne nähe ja kui selline, kohane mõlemale sugupoolele. Mis halba on siis selles, kui naised vaatavad meeste võistlusi, või mehed naiste, näiteks, võimlemist? Kogemus elus on õpetanud, et vastase sugupoole kohalviibimine innustab võistlejaid — ja

et, näiteks, naiste viibimine meeste võistlustel tõstab võistlusi moraalselt. Ja küsimusel on peale selle ka aineiline külge. Kui pealtvaatajad võistlustele piiratakse võistlejate soojärele, siis vähenevad tulud poole võrra. Vähenevad ka kehakultuuri propaganda võimalused. Naiste eemaldamine meeste spordivõistlustelt oleks absurdne samm...

Kava mõne teisegi punkti kohta võiks võtta eitava, vähemalt kahtleva seisukoha. Näiteks, spordiõpetaja ja elukutselise vahe. Kava järel oleks spordiõpetajal õigus asjaarmastajana võistelda neil aladel, mida ta ei õpeta. Võimlemise õpetaja võiks, näiteks, võistelda maadluses. See tundub aga ülekohtusena — on ju võimlemine aluseks ja osaks maadlustreeningule.

Enamus reformikava punktidest on siiski niisuguseid, millele võib alla kirjutada. Rõhutada naiste võiks, näiteks, avalikkude ja maksuvabade võimlate ehitamist, amatöörvande võtmist, rahaliste auhindade kaotamist poksivõistlustelt, sportimise psühholoogise külje hindamist, spordiajakirjanduse arendamist ja nõnda edasi.

Vist ei leidu kedagi, kes vaidleks spordi puhastamise ja reformeerimise vastu. Kuidas seda aga teha, selle kohta võivad ju arvamised lahku minna. Ja lähevadki. A. V.

Tšehhoslovakkia-Prantsusmaa — 2:1. Penaltyde päev.

(Meie Pariisi kirjasaatjalt.)

Vaevalt paljud rahvusvahelised jalgpallivõistlused on lõppenud niisugusel viisil saavutatud resultaadiga, nagu see juhtus 16. veebruaril Colombes'i staadionil peetud Tšehhoslovakkia-Prantsuse maadevõistlusel, kus kõik kolm väravat saavutati penaltyst.

Juba mängu kolmandal minutil tšehhid realiseerivad esimese neist, 23. min. prantslased teise. 5 min. enne mängu lõppu tšehhide võiduvärav samuti tuleb penaltyst.

Kehv võit tõesti, mis kuidagi ei vastanud mängu üldisele tempole, mis küll kaugel oli sellest, et teda nimetada brillantsuks, kuid mis siiski oli hoogne, kaasakiskuv ning pealtvaatajaid terve aeg põnevilhoidev.

Prantsuse rahvusmeeskond sel päeval laskis minna kaotsi liusa võiduvõimaluse, võimaluse, milleks tal vaevalt eelseisval aastal veel palju on väljapaateld.

Väravamärkimise võimalusi prantslastel kahtlemata oli enam kui tšehhid. Viimastest küll domineeritud

mängu alul, võtavad prantslased mängu algatuse oma kätte, kõvasti atakeerides tšehhide väravaid ja nende kaitsele ja väravavahile rohkesti tööd sünnitades. Seda algatust ja kõva tempot prantslased aga lõpuni ei suuda alal hoida, nad väsiivad. Tšehhide viimane jõupingutus annab penalty ja see võiduvärava. Et tšehhid näitasid paremat mängutehnikat kui prantslased, see on selge; kuid nende teaduslik ja täpne mäng paraliseeriti prantslaste otsustamisvõimega, julgusega ja kiirusega.

Samal päeval Prantsuse rahvusmeeskonna II garnituur mängis Casablancas ja kaotas seal Marokko koondusmeeskonnale 4:0.

Inglise, Prantsuse, Belgia sõjavägedevahelises jalgpalli võistluse tsükliks kohtasid 18. veebruaril Pariisis Belgia ja Prantsuse sõjavägede esitusmeeskonnad. Võitsid prantslased 3:1. — Laupäev, 12. skp. kohtavad Londonis Prantsuse ja Inglise sõjaväed.

Esivõistlused kahe uue rekordiga.

Meistrikohti omandas „Tervis“ 8, Sindi „Kalju“ 4.

1931. a. Pärnumaa raskejõustiku esivõistlused peeti linna võimlas. Kuigi korraldaja selts — „Tervis“ ootas võistlejaid rohkelt ka maaseltsidest, jäi ometi see ära ja võistlused läksid ainnuiks „Tervise“ ja Sindi „Kalju“ vahelise duellina. „Käljulased“ olid väljas kindlalt, kuid lõputulemustes omasid nad kohti vähem. Punktides võitis „Tervis“: tõstmises 24:6 ja maadluses 23:15.

Maakonna rekordidest uuendas A. Kask kergekaalu rekordi kahega surumises 85 klgr. ja H. Koop poolraskekaalu rek. kahega rebimises 95 klgr.

Tagajärjed tõstmises:

Sulgkaal: 1. H. Saal (Tervis) 245 klgr.; 2. A. Telg (Tervis) 205 klgr.; 3. A. Lembit (Kalju) 137,5 klgr.

Kergekaal: 1. A. Kask (Kalju) 275

klgr.; 2. P. Kornfeldt (Tervis) 237,5; 3. J. Kirkmann (Kalju) 190.

Keskkaal: 1. J. Haitov (Tervis) 265 klgr.; 2. R. Tomson (T.) 240; 4. F. Raadik (K.) 215.

Poolraskekaal: 1. H. Koop (T.) 295; 2. J. Laos (T.) 252,5; 3. J. Kütt (T.) 215.

Raskekaal: 1. O. Linnebach (T.) 270; 2. A. Holm (T.) 225; 3. E. Põntson (T.) 220.

Tagajärjed maadluses:

Kärbeskaal: 1. Johanson (Tervis). Sulgkaal: 1. J. Jurkson (Kalju); 2. E. Uuke (T.); 3. A. Nõmm (Kalju).

Kergekaal: 1. Murd (T.); 2. Mäger (K.); 3. Sikk (T.).

Kerge-keskekaal: 1. J. Adamson (K.); 2. Eberd (T.); 3. Jaanson (K.).

Keskkaal: 1. Aug. Adamson (K.); 2. J. Laos (T.); 3. Laason (K.).

Poolraskekaal: 1. A. Holm (T.); 2. H. Koop (T.); 3. J. Saar (K.).

Raskekaal: 1. Põntson, 2. Linnebach mõlemad (Tervisest).

„Milles teevad auhindajad vigu?“

„Tänapäev pole esimese klassi poksijaid.“
 „Miks on Euroopa Ameerikast taga?“
 „Spordilehele“ kirjutanud GEORG CARPANTIER,
 kuulus prantsuse poksija.

Nagu kõik spordid, on ka poksimine väga tunduvalt arenenud praegusel ajal. See muutus võib tuua uusi prohveteid vilumuse tõttu vanule poksijaile — tähendab meile — Euroopa poksijaile — kes võitsid omal kulul, riskeerides enda nahaga. Nüüd aga võidetakse vastutahtmist, mitteusutud modernses poksimise taktikas.

Poksimine on siiski sport, mis kõige rohkem armastatud suure massi poolt. Ei saa vaielda vastu, et poksiringis on vaja ka esimese klassi mehi, kuid see tarvidus tõusvate tähtede järgi on põhjustanud publiku huvi tagasitõmbumist poksimise suhtes, — ühes arvatud isegi meistrid kogu ilmas. Vanasti saadi poksivõistlusil hiiglasummasid, mis ulatusid üle miljoni dollari, kuid nüüd näib, et enam tükil ajal nendeni ei jõuta, ei nüüd ega ka tulevikus.

Mitte seepärast, et äri ikka on pilve all, vaid et inimesed juba poksimisest väga palju on õppinud ja võivad öelda ette, kas meistriks tulnud isik on oma nime ka tõesti ära teeninud. Ning publik peab lugu oma raha väärtusest. Ei taheta näha kahte tugevat meest ringis, küll aga paari poksimeest, kes võivad kasutada oma teadmisi mängus üksteise vastu.

Publik ei taha näha, et üks tema lemmikuist võidetakse teise jõu poolest tugevama poolt, vaid ta peab näitama teise vastu oma osavust ja stiili nagu mõni kuuluis viuldaja — kes kiitusega võetakse vastu muusikaharrastajate poolt.

Aga õnnetumalt Schmeling ja tema võistlejad õieti ei kuulu meistrite klassi. Nad on küll head poksijad, kes teevad hästi oma tööd, kuid nad ei oska sundida end olema artistideks. Ei taha öelda, et Schmeling poleks ära teeninud ilmameistrinime. Tema on parim raskekaalu poksija praegusel ajal publiku ees, sest praegune aeg on raskekaalu periood. Mina ei saa loetella õieti ühtki esimese klassi meest tõusvate harilikkude hulgas.

On olemas poksijaid, kellel kõik tehnilised omadused, aga nad tõmbuvad löömisel tagasi ja ei ole küllalt tarvilikult valmis kallaletungimisele — teatud ajal. Teised, kellel olemas juba looduselt ürgajalist jõudu, kuid kellel teadmised poksis vägagi algeelised. Noil põhjusil olen sunnitud mõtlema, et Primo Carnera, see mitmetavaline tugev mees, võib saada mõne päevaga ilmameistriks. See hiigelpoksija on nõnda tugev, et isegi vastutahtmist tema füüsilisele jõule on tal võimalus lüüa välja iga teist praegust poksimeest.

Endiseil ajal oli kuulmatu, et Euroopa poksijaid võib leida Ameerika ringes, aga nüüd on see sagedane nähe. Selle üle on väga kardetav vaielda, et sakslased sportimise jõudu hoiavad ilmatiitli peale. Poksimine Euroopas on tõusnud Ameerika tasapinnani, ehk on läinud sellest ülegi. Aga meie oleme siiski Ameerika

rikast järel. Nende maal meistrite pojad on juba kõik ringis — kuid meie poksimine on ses suhtes alles lapsekätiskis. Ameerikas leidub miljonid poksijaid, sest poksimine osutub rahvuslikuks spordiks ja see oleks võõrastav, kui see suur mass ei oleks eneselt välja annud mõnda esimese klassi tegelast.

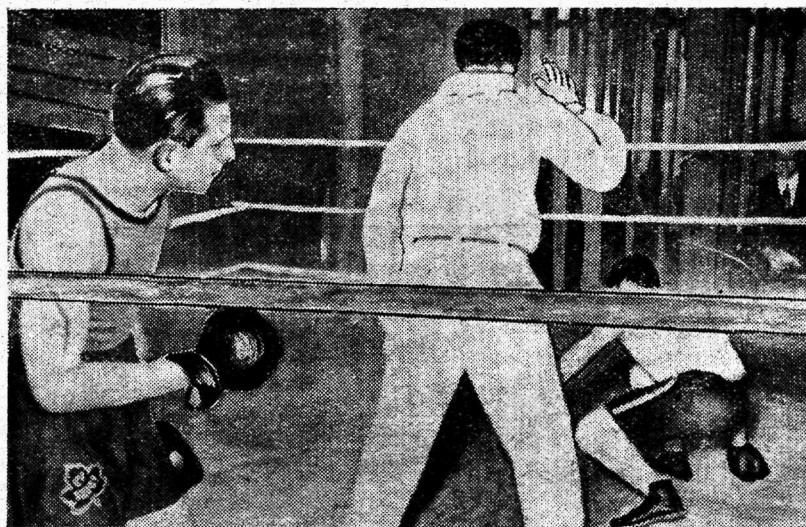
Meie poolel Atlandi ookeanist on mitteharrilikke poksijaid väga vähe, neid leitakse juhuslikult. Siis nagu näib, et ühendriikidel pole õigeid meistreid praegusel ajal. Mina võin ainult korrata oma väidet, sest varem või hiljem mõned õiged esimese klassi poksijad töötavad tõusta ameeriklastest, kes enam praktiseerivad sel spordi alal. Endised meistrid on vananenud. Ükski õige spordimees ei jää tõsiseks kuuldes aegajalisi teateid Dempsey'ist, kes paneb jälle kindad kätte, et Schmelingi käest ära tuua uuesti poksimise krooni Ameerikale. Ei ole tarvilik uuesti mainida, et Dempsey hoidis ilmameistri tiitlit 7 aastat, järelkult ta peab olema parim poksija maailmas ja suur nagu ta oli, kuid nüüd ei või ta olla enam kardetav vaenlane Schmelingile selle tõttu, et viimasel olid poksijad põhjalikud teadmised. Poksija on 30-aastasena oma karjääri lõppsaavutusil ja ta võib loota ainult oma jõule.

Tarvilik spordi osa on liikumise kiirus, kuid ka absoluutselt tähtis on kvaliteet, sest algame 25-aastaste noormeestega. Teine põhjus, mis üsna tarvilik omalt kohalt, on see, et kui poksija jätab ringi üheks või kaheks aastaks, siis ei ole tal võimalust tagasi tulles esineda enam endises vormis. Üks meisterpoksija peab järjekindlalt olema omal kohal, teisi ei saa ta hoida oma vormi, sest vastupane on tähtsaim osa meisterpoksija karakterist. Dempsey peab olema hästi ärkvel ses suhtes, nagu iga teinegi ja seepärast mina ei mõtle, et tal oleks vähematki võimalust tulla tagasi oma endisele kohale.

Tema ja mina oleme elanud üle oma aja ja kunagi ei saa meie enam aktiivseks poksijaiks. Olen nüüd lõpulikult astunud välja ringist; siiski olen ja tahan olla üks tõsine poksipoolhoidja. Lähen poksivõistlusile igal võimalikul juhul. Sageli ei ole kõik nähtav mitte huvitav. Intelligentseid poksijaid on vähe; samasse klassi kuulub ka Jim Corbett, keda ma pean kõige paremaks poksijaks aastakümnete jooksul.

Tähtsamat osa selles intelligentes spordis näitab Gene Tunney, kes võitis meistritiitli tugevamalt ja paremalt poksijalt, kui ta ise, lihtsalt toetudes kõrgemale teadmisele.

Sport võitis Riia poksiklubit. Vähekord 5:2 eestlaste kasuks.

Vasakul Kuura, keskel kohtunik käpukil)

Gern loeb Mattisoni (paremal sekunde).

20. veebruaril peeti „Grand-Marinus“ poksivõistlus V. S. „Spordi“ ja Riia Läti poksiklubi vahel. Hariliku kaheksa matshi asemel peeti ainult seitse, kuna lätlastel kõrbeskaalu esindaja haiguse tõttu puudus. Võistluse võitis „Sport“ 5:2, kuna tulemus tegelikult oleks võinud olla 6:1, sest võit, mille Gern andis lätlasele Rammele, kuulus tõepoolest Mislerile, kes oma vastasest igati oli parem ja üldse ei lasknud kedagi kahelda enda võidus. Nimetatud kohtamine „Spordi“ ja Riia Läti poksiklubi vahel oli järjekorras kolmas. Kumbki selts on võitnud ühe võistluse. Rahvast oli poksiohtul keskmiselt.

Tavalise sissejuhatus võistlustele kõneleb „Spordi“ juhatusliige Ruto-põid. Poksijad paradeerivad ja siis tutvustatakse publikule.

Esimesena paarina lähevad ringi kukk-kaalu mehed Bertinsh (Riia L. P. K.) ja Schvalbach. B. on innukas lööja ja teeb endale juba esimesel ringil soodsad võidupunktid. Järgnevad ringid ei muuda enam olukorda ja võit läheb teenitult Bertinshile, kes sama kaalus ka Läti meister. Sulgkaalus on koos kaks meistrit — Mattisons (Riia LPK) ja Jegorov. Esimene ring läheb imetleda ainult poksijate jalgade nõbedust ja arglikke lööke. Järgneval ringil on juba lööke rohkem, kuid matshis ei mingit erilist ilu. Nagu tavaliselt, töö-

tab Jegorov lähedalt hästi, saates lätlasele vahest kõvu punshe kehha. Võit Jegorovi.

Vaatamisväärtne on

Kergekaalu matsh,

mille löövad maha Reshonok (Riia LPK) ja Rööding. Esimesel ringil ähvardab lätlane publiku ees jääda püksata, kuna püksipael katkes. Aeg võetakse maha ja mees saadetakse kulisside taha oma tualetti kohendama. Esimene ring on tasavägine. Reshonok annab sama palju Röödingule vastu, kui ise saab. Siis aga õnnestub riialasel ilus löök ning Rööding kukub tabavast haagist nagu niidetult põrandale maha. Rööding tõuseb jälle kohe püsti, muutub ettevaatlikumaks ja ringi lõpul on haagi-uimastus juba möödunud. Teine ring on tasavägine ja kolmandal hakkavad Reshonokile juba Röödingu löögid pähe, nagu kõva naps tühja kõhu peale. Röödingu ülekaal on tugev, ringi lõpul on Reshonok juba kõvasti groggy, kuid kõlab õigel ajal gong ja k-o jääb tulemata.

Kergekeskkaalus

lähevad kokku Lapinsh (Riia LPK) ja Nilender. Matsh on algusest lõpuni hoogus ja läheb kogu aeg Nilenderi suure ülekaalu tähe all. Lapinsh on peagi groggy, kuid paneb imestamisväärselt hästi vastu Nilenderi tugevatele löökidele. Võitjas pole kahtlust — selleks on Nilender.

Inimene, kellel huumorisoont veidigi,

võis end välja naerda

Mattisons (Riia LPK) ja Kuura matshil. Lätlane on lühikese kasvuga ja kaunis tüse, Kuura selle eest pikk ja peenike. Kuura narritab vastast pikkade löökidega, mis ei näi lätlasele kuigi hästi maitsevat. Tehnilisest küljest see matsh silmalõbu ei pakkunud. Kuura ei osutanud midagi erilist. Kolmandal ringil saadab oma vastase siiski, kes juba eelmisest punshidest väsinud, neljal korral põrandale, kuid jälle tuli siin lätlasele appi gong ja viis ta ära nurka toolile puhkama. Kuura võitis.

Poolraskes

teevad ägeda matshi Ramme (Riia LPK) ja Misler. Eestlane on kõigel kolmel ringil ülekaalus, kuid Gern annab võidu lätlasele. Vist hakkas tal piinlik omast eksimusest esimesel ringil, mil Misler ärritatult löi knock-downi kukkunud Rammet, ja andis siis lohutuseks võidu lätlasele. Publikult selle peale kümneminutilise kõrvulõikav vilesüfonia.

Raskekaalus

lähevad kokku Behrsinsh (Riia LPK) ja Kuk. Mõlemad teevad publikule kolm ringi kena nalja. Kogu aeg lüüakse. Kuk tabab esimesel ringil vastast haruldast kõvade löökidega, kuid lätlase suur vastupidavus päästab ta knokist. Kuk löi Behrsinshil lõhki vasaku silmaaluse 5 sm. pikkuselt. Haavast tuli rohkest verd ja see andis matshile ka punase ilme. Lätlane on lõpuks üleni verine. Kumbki mees end ei kaitsnud. Ainult löödi. Ikka kordamööda. Mõlemad kõikusid ringis, kuid olid vist nii väsinud, et ei viitsinud enam kukkuda. Viimasel ringil olid löögid ainult paitamised.

Mis puutub läti poksijate klassi, siis on see kaunis madalam meie omast. Ka meie poksijad ei näidanud võistlusõhtul midagi erilist, välja arvatud vast Kuura ebasportiline eputamine punaste roosidega publiku ees.

ERM.

— Rootsi-Norra jääpalli maa-võistlus lõppes esimese võiduga 4:2.

— Soomes peeti hoota hüpete võistlusi. Kaugust hüppas Tolamo — 323 sm. ja Korhonen 310,5. Kõrgtust hüppas viimane 135. 4 meest ületas 125. Tolamo väljaspool võistlust tegi 140. Kolmikus võitis Tolamo 901 sm. Korhonen — 881.

Eesti võitis jääpallis Lätit.

2 kraadi soojaga tehti 8:1 (5:0).

Lätlased võitsid linnavõistluse Riia-Tallinn 4:2.

Pühapäeval peeti Eesti-Läti maavõistlus jääpallis. Kolm päeva kestnud sula järgi oli jääväli muutunud pehmeks ja sõitutakistavaks. Kaheldi, kas maksab üldse pidada maavõistlust 2 kr. sooja juures. Peeti siiski ära ja tulemuseks kujunes 8:1 Eesti kasuks, poolajaks 5:0. Kohtunikuna Ellmann (ÜENÜTO) korralik ega annud nurisemiseks põhjust.

Maavõistluseks rivistusid meeskonnad järgmiselt:

L ä t i: Skuja, Braschmanis, Pantelis, Udris, Bormans (kapt.), Kalninh, Groblis, Jessens, Veinbergs, Klavinsh ja Vogels.

E e s t i: Laurberg, Karm, Sauer Koort, Paal (kapt.), Rio, Seegner, Silberg, Tipner, Jõers (teisel poolajal Koovit) ja Freyberg.

Eestil sobib juba alguses.

Paari minuti möödudes on juba seis 2:0 Eesti kasuks. Väravad meisterdasid Silberg ja Freyberg. Siis tuleb tükk aega asjatut rassimist ja pressimist Läti poolel. Läti edurivi kihutab korduvalt kiirelt, nagu see neile omane, Eesti värava alla, kuid rikutud jää keelab pallikäsitust ja väravalöömisest ei saa

asja, olgugi et selleks oleksid olnud võimalused. Poolaja keskel teeb Tipner ilusa löögiga 3:0 ja minut hiljem märgib Silberg enda saavutiste kontosse teise värava ja tulemuse Eesti kasuks 4:0. Enne poolaja lõppu leiab Silbergi innukas mäng vääriolist tasu —

tuleb kolmas värav tema lööduna.

Sellega on poolajaks kujunenud

seis 5:0 Eesti kasuks. Poolaja keskel lahkus vigastuse tõttu väljalt Jõers, kuna asemele tuli Koovit.

Teiseks poolajaks ennustatakse veel suuremat sadu, olgugi et targemad arvavad, et väsimus ei luba enam lätlastele teha sellist suurt väravate arvu, nagu Soome Eestile Nähtavasti on

lätlased vaheajal oma usku ja meelt kinnitanud.

Teise poolaja algades on meie meestel lätlastega juba päris tõi taga. Korduvalt seisab meie värav hädaohus. 22 minutil teeb Silberg neljanda värava ja tõstab seega vahekorra 6:0-le. Selle järgi teeb Koovit 7:0 ja Tipner teravast äärelöögist 8:0.

Eesti meeskonna tugi ja sitkem samm

Paal hakkab raskel jääl juba väsimata, nagu teisedki mehed. Lätlasi aga tiivustab püüe — pääseda välja „kuivast“ ja nad viivad täide oma soovi. Ilusa läbimurde tulemusena lükkab Jessens palli üle Eesti värava juure. Seis 8:1. See jääb ka lõplikuks tulemuseks.

Seni peetud maavõistlustest on Eesti võitnud kaks ja kaotanud ühe.

Eesti paremad mehed olid Paal ja Silberg, lätlastel Jessens ja Veinbergs. Th. Bormanis oli lätlastel mees omal kohal. Mängu lõpuks oli jää võimatuseni halb.

RIIA—TALLINN 4:2.

Linnavõistlus Tallinn-Riia peeti esmaspäeval „Spordi“ väljal. Öösel oli jää parandatud ja selle tõttu suudeti näidata ka paremat mängu. Lätlased näitasid tõepoolest, et nad meie meestest kiiremad ja panid end maksima kogu mängu kestes. Tulemus kujunes Riia kasuks 4:2, esimesel poolajal 2:0. Teisel poolajal jõudsid lätlased kord tõsta tulemuse 4:0-le, kuid siis, mõni minut lõpust puudu, tegid meie mehed kaks väravat, pääsedes seega kuivast. Tallinna esindas meie esimese klassi meeskondade nooremad mängijad, kellel rasket mängu aitasid hoida ülal Paal, Silberg, Koovit ja Laurberg. Riia meeskond sama, mis eelmisel päeval, ainult väravas oli Skuja asemel Stuls.

Lätlaste võit viimases mängus oli teenitud ja ilus. Meie meeste külmad nõksud ja tuimad kombinatsioonid ei pääsenud mõjule.

Linnavõistlust vilistas R. Saulmann.

Tagajärjed olid:

1. ltn. A. Veeborn, 1. jalgv. rüg. — 42 m. 50 s.; 2. allohv. V. Treinberg, 1. jalgv. rügement — 45 m. 01 s.; 3. ltn. J. Lest, 5. üksik jalgväepat. — 45 m. 17 s.; 4. allohv. A. Tiis, 1. jalgv. rügement — 46 m. 14 s.; 5. ltn. K. Talpak, Kuperjanovi pat. — 46 m. 31 s.; 6. allohv. S. Sinor, 10 jalgv. pat. — 46 m. 55 s.

5 km. piirivalvele.

Startis 19 meest. Maastik oli raske, suurem osa südamedes. Võitis rms. E. Zeser, ajaga 25 m. 21 s. Teised tagajärjed olid: 2. allohv. E. Rosin, 26,08 m.; 3. kpr. H. Vorst, 26 m. 34 s.; 4. rms. L. Öun, 26 m. 55 s.; 5. allohv. K. Sternfeldt, 29 m. 15 s.

5 km. politseile.

Ilm oli sula ja seega olukord tunduvat halvem. Suusad kipuvad tugevasti tagasi libisema ja eriti veel mägedes. Mõni mees saab juba märke ja sealt tuleb jälle tagasi kümnekond meetrit. Sula ilma ja halva lume tõttu tagajärjed muudugi nõrgad.

1. E. Braun, Viljandi — 31 m. 17 s.
2. A. Ludi, Tallinn — 33 m. 03 s.
3. A. Hütt, Tallinn — 33 m. 11 s.
4. B. Laupmann, Tallinn — 33 m. 37 s.
5. V. Püss, Tallinn — 34 m. 56 s.
6. A. Espenberg, Lääne — 35 m. 24 s.

10 km. patrullsuusatamine piirivalvele.

Patrull koosnes 3 mehest, täies varustuses. Laskmist ei olnud näha ette.

Tagajärjed:

1. Petseri jsk. — 1 t. 5 m. 25 s.
2. Narva jsk. — 1 t. 6 m. 54 s.
3. Lääne jsk. — 1 t. 14 m. 5 s.

Tallinna patrull eksis teel ja ei lõpetanud. Narva patrullist tuli finiši Rosin, kes kattis maa ajaga 59 minutit, mida halva lume ja täie varustuse juures tuleb lugeda heaks.

Laupäev kujunes täielikult kaitseliidu päevaks. Kavas oli kuus maad. Terve hommikupoolne päev kihas võistlejate pere Kantreküla koolimajas, kus ka start ja finiš olid. Ilm oli haruldaset soe. Kraadiklaas näitas 2½ kraadi sooja.

10 km. üldklassile.

Algus kl. 8 hommikul. Kohal kõik kaitseliidu suurused, nagu Th. Andresson, R. Niilov, J. Koovit, F. Parre ja teised. Startis 60 meest, eesotsas maailma parima Martti Lappalaisega. Soomlased Nykänen ja Raivio ja kolm lätlast kõvendavad konkurentsi.

Esimesena tuli finiši soomlane Matti Raivio, kes lahkus 9-dana. Teisena tuli Lappalainen, kes lahkus palju hiljem, siis tulid viljandlane Koovit ja soomlane Nykänen. Lossimägi oli jälle raskemaks kohaks; ligi 50% võistlejast kukkus seal. Soomlased aga võtsid mäe haruldaset kergeit, kuigi nemad varem ei käinud temaga tutvumas. Esimese eestlasena tuli viljandlane Koovit, keda küll võitjaks ei oodatud. Tõenäolisemalt oodati võitjateks kas Budressovi või R. Niilovit.

Soomlaste ajad olid:

M. Lappalainen 43 m. 15 s.
T. Nykänen 46 m. 16 s.
M. Raivio 47 m. 04 s.

Lätlased näitasid:

S. Bulinh 55 m. 22 s.
Dzhenit 56 m. 05 s.
K. Bukas 62 m. 11 s.

Kaitseliitlaste tagajärjed kujunesid:

1. J. Koovit, Sakalamaa, 51 m. 4 s.
2. T. Budesson, Viru, 52 m. 36 s.
3. R. Niilov, Narva, 56 m. 17 s.
4. S. Viirmann, Järva, 56 m. 54 s.
5. L. Reijo, Narva, 58 m. 13 s.
6. A. Sams, Harju, 60 m. 51 s.
7. K. Siig, Narva, 62 m. 36 s.
8. A. Körbe, Narva, 63 m. 20 s.
9. O. Veldeman, Sakala, 64 m. 26 s.
10. A. Verder, Viru, 65 m. 15 s.

Viljandi suusavõistlused.

(1. lhk. järg.)

signa. Aeg 2 tundi 13 m. 14 s. Teiseks tuli Raivio 2 t. 18 m. 3 s., kolmandaks Nykänen 2 t. 25 m. 18 s. Neile järgnesid lätlane Bukas, eestlased Niilov, Lest, Andresson, lätlane Bulinh, Viirmann, Veeborn, Teder, Pappaj. n. e.

Tagajärjed kujunesid järgmisteks:

1. ltn. J. Lest, kaitseväge — 2 t. 31 m. 5 s.; 2. ltn. B. Veeborn, kaitseväge — 2 t. 37 m. 35 s.; 3. ltn. K. Talpak, kaitseväge — 2 t. 42 m. 4 s.; kadett J. Raudson, kaitseväge — 2 t. 44 m. 33 s.; 5. A. Teder, Tallinna maleva — 2 t. 45 m. 09 s.; 6. R. Niilov, Narva maleva — 2 t. 45 m. 17 s.; 7. F. Parre, Tallinna maleva — 2 t. 46 m. 34 s.; 8. F. Dunkel, Harju maleva

2 t. 46 m. 35 s.; 9. T. Andresson, Viru maleva — 2 t. 47 m. 51 s.; 10. B. Laupmann, politsei maleva — 2 t. 47 m. 57 s.; 11. A. Tuuder, kaitseväge — 2 t. 48 m. 24 s.; 12. S. Viirmann, Järva maleva — 2 t. 48 m. 25 s.; 13. E. Pappa, Harju maleva — 2 t. 48 m. 47 s.; 14. F. Niilov, Narva maleva — 2 t. 51 m. 30 s.; 15. V. Särak, Harju maleva — 2 t. 52 m. 35 s.; 16. L. Reijo, Narva maleva — 2 t. 52 m. 38 s.; 17. A. Sams, Harju maleva — 7 t. 53 m. 42 s.

Lätlaste ajad olid: Bukas 2 t. 42 m. 43 s.; Bulinh 2 t. 46 m. 15 s.

10 km. kaitseväge ajateenijatele.

Startis 24 meest. Võistlus oli neljapäeval, kus lumelolud haruldaset head.

Tagajärjed kujunesid järgmiselt:

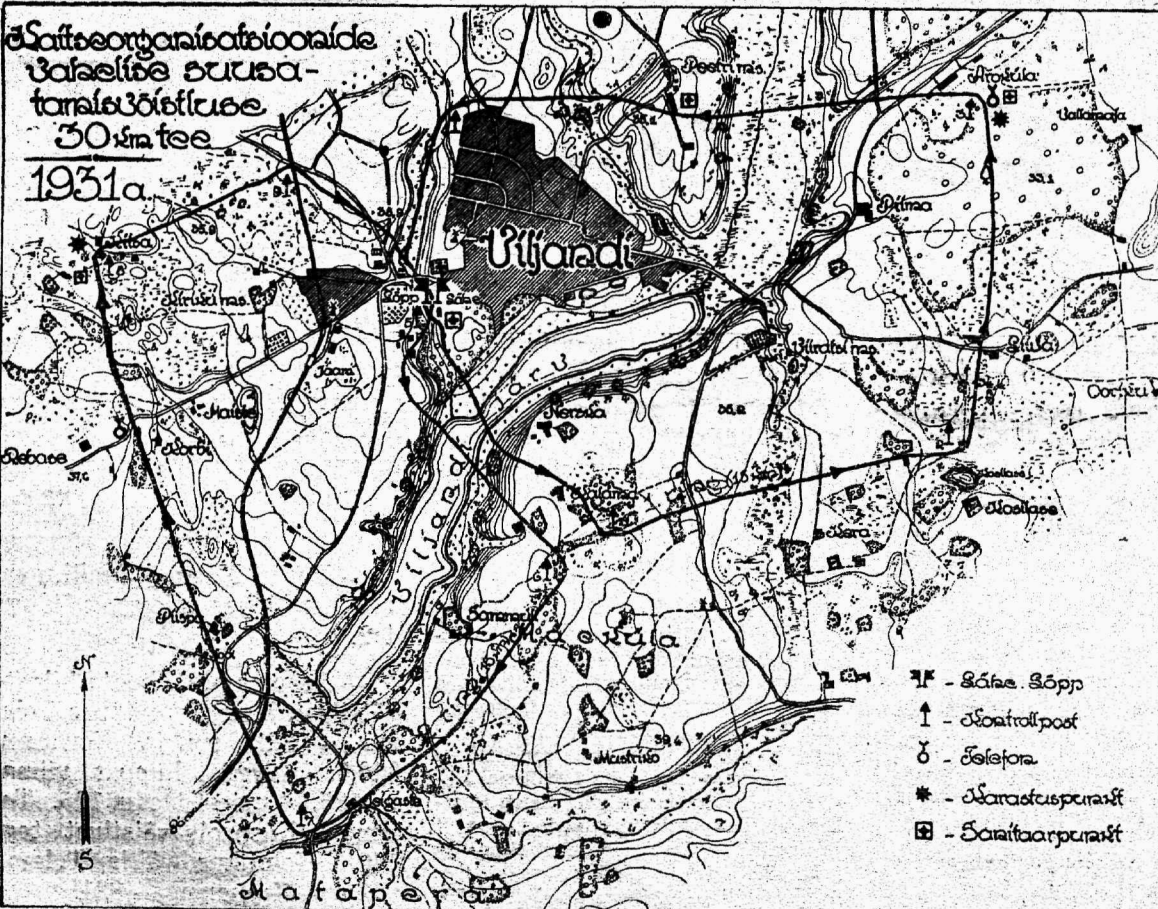
1. H. Lille, 2 srtv. grupp, 48 m. 12 s.
2. K. Fabal, ratsarügement, 48 m. 35 s.
3. E. Tennen, 7. jalgv. rüg., 48 m. 40 s.
4. R. Sarus, sidepataljon, 49 m. 06 s.
5. J. August, ratsarügem., 49 m. 08 s.
6. A. Öun, 2 srtv. grupp, 50 m. 21 s.

10 km. kaadrile.

Siin oli võistlus märksa tugevam. Startisid kõik kaitseväge kuulsused. Juba ette arvati võitjaks tulevat ltn. Veeborni.

Veeborn lahkus 21-sena. Teel möödus tema üle kümnekonna võistlejast ja tuli finiši 4-dana. Võit Veebornil oli enam-vähem kindel, kuid küsimus seisis, missuguse ajaga ta katab selle maa. Tagajärg 42 m. 50 s. on senitest saavutatuid aegadest parim.

Üldse võistlesid 55 meest.

5 klm. B klassile.

E. Stiim, Viljandi sai meistri-tiitli omale.

Siin on raske aimata võitjaid, sest stardivad pea kõik tundmatad suurused. Võistlejaid ligi 40. Konkurents on kõik aeg tugev. Tervel maal pannakse viimane välja. Võitja Stiim oli liig tuttav maaga, millega osaliselt tema võit ka seletatav.

1. E. Stiim, Sakala, 28 m. 26 s.
2. J. Tui, Harju, 28 m. 33 s.
3. F. Dunkel, Harju, 29 m. 37 s.
4. A. Ressar, Narva, 29 m. 54 s.
5. F. Niilov, Narva, 31 m. 16 s.
6. A. Luther, Lääne, 31 m. 55 s.
7. M. Kiil, Lääne, 32 m. 01 s.
8. E. Siitam, Harju, 32 m. 02 s.
9. K. Roos, Tallinn, 32 m. 36 s.
10. A. Anderson, Sakala, 32 m. 56 s.
11. H. Niilov, Narva, 33 m. 15 s.
12. J. Reispas, Harju, 33 m. 20 s.

5 klm. vanade klassis.

Vanade klassi kuuluvad üle 35-aastased härrad. Võistlejaid 10. Maa seesama, mis teistele, see on, tuleb võita see neetud lossimägi.

1. A. Sork, Harju, 33 m. 47 s.
2. A. Sakk, Narva, 40 m. 32 s.
3. E. Steinberg, Tallinn, 45 m. 36 s.
4. A. Emar, Harju, 46 m. 17 s.
5. R. Treiberg, Lääne, 50 m. 17 s.
6. K. Huuk, Tallinn, 50 m. 36 s.
7. K. Raudjalg, Viljandi, 54 m. 23 s.

4 klm. noortele.

Võistlejaid 36, kõik alla 17 aastat. Mõni on päris põngerjas, teine aga pikk, nagu rity.

Hoogu ja temperamenti liig palju. Rapitakse kogu tee. Keegi ei taha alla anda. Ajad noorte kohta täiesti rahuldavad.

1. K. Kallas, Harju, 20 m. 56 s.
2. E. Aavik, Viru, 23 m. 05 s.
3. H. Kaalep, Viru, 23 m. 38 s.
4. K. Luud, Tartu, 24 m. 01 s.
5. H. Haller, Tartu, 24 m. 17 s.
6. O. Tamm, Petseri, 24 m. 49 s.
7. R. Sams, Harju, 24 m. 57 s.
8. A. Rebane, Sakala, 24 m. 59 s.
9. J. Kõrbe, Narva, 25 m. 02 s.
10. A. Kraska, Petseri, 25 m. 27 s.
11. R. Reijo, Narva, 26 m. 03 s.
12. A. Kuusik, Viru, 26 m. 47 s.

3 klm. naiskodukaitsele.

Kahe aasta eest olid esimesed võistlused naistele Otepääl. Tol ajal näidati 3 klm. pööraselt halbu aegu. Esimese kohale tulijate aeg oli 31 minutit. Nüüd aga katsid kõik 19 võistlejat alla selle aja. Paremini loomulikult esinesid kehalise kasvatususe instituudi õpilased, pealegi oli neil tänava kahenädaline õppeaeg Otepäa mägedes. Maa oli lame, kuid lumeolud halvad. Rahvas kogus pealt vaatama üle 1000.

Ülivõimas oli Anni Prass, kes kattis man haruldaselt hea ajaga.

KUI POLIITIKAMEHED SUUSATAVAD...

A. Tišleri joon.

„Vaata kui hästi Vaglarraud suuskadel liugleb!”

„Noh tal ju elukutselise riigimehena rahva seljal liugulaskmisest kuuagaegne praktika!”

Oskar Weldeman, Viljandist, hüppab 20 mt.

30 klm. võistlejate heitlus 17 kilomeetril.

1. A. Prass, Tartu, 17 m. 31 s.
2. K. Voipä, Narva, 19 m. 20 s.
3. M. Treier, Tartu, 19 m. 31 s.
4. O. Rebane, Tartu, 19 m. 41 s.
5. G. Lohuaru, Tartu, 20 m. 08 s.
6. L. Krieger, Tartu, 20 m. 26 s.
7. M. Kuuskmann, Harju, 20 m. 47 s.
8. A. Grünberg, Sakala, 21 m. 09 s.
9. L. Niilov, Narva, 21 m. 23 s.
10. R. Reijo, Narva, 21 m. 33 s.
11. N. Mändvere, Tallinn, 21 m. 40 s.
12. J. Kiidron, Tartumaa, 23 m. 10 s.

10 klm. patrullsuusatamine kaitseleidele ühes laskmisega.

Iga patrull koosnes 4 mehest, kelle pärast 8 klm. sooritamist tuli igalühel teha 5 lasku 150 mtr. kauguselt ja siis sõita veel 2 klm. Kohtadele tulid:

1. Tallinna maleva (koosseis Teder, Niiman, Rikand, Kulbas), aeg 50 mt. 38 s. 14 tabamust. (Mahasõidetud aeg 1 t. 4 mt. 38 s. Iga tabamus annab 1 minut edu.)
2. Narva malev, 1 t. 3 m. 29 s. 8 tabamust.
3. Harju malev, 1 t. 4 m. 41 s. 7 tabamust.
4. Sakala malev, 1 t. 5 m. 33 s. 7 tabamust.

Suusahüpped.

Soomlane Toivo Nykänen hüppas 23 meetrit. Lõppakordina olid hüpped Viljandi garnisoni suusahüppemäel. Juba täkk aega enne hüpete algust kogub rahvast lossimägedesse. Pea terve Viljandi on koos. Võib arvata üle 5000 pealtvaataja. Algavad hüpped. Soomlane hüppab kergelt ja kindlalt. Esimesed hüpped ulatuvad 20 meetrini. Veldeman sooritab esimese hüppega 18,5 mtr. Teised hüppavad vähem. Üldse hüppajaid ligi 10. Enamus neist hüppab lihtsalt hoo võtmata ja kukub kohe maha. Rahvale teeb see nalja. Mõni kukub liig rängalt. Ainult rakverlane Lille, viljandlane Bergman ja tartlane Jürgens sooritavad veel rahuldavaid hüppeid. Siis hüppab Nykänen parima hüppe 23 meetrit ja Veldeman teeb ka ühe hüppe 19,5 mtr.; Bergmanil on hüpe 18 mtr. ja Jürgensil 18 meetrit.

Hüppesport on meil veel täitsa algastmel; enamus hüppajaid ei võta hoogu hüppelaualt ja ei oska balanseeruda õhus.

Pühapäeva õhtul oli haridusseltsi saalis kõigile osavõtjale ühine teelaud korraldatud Viljandi naiskodukaitse poolt.

Kaitsevägi võitis 3 korda riigivanema auhinna.

Võistlustel 30 klm. peale said punkte: kaitsevägi 126, kaitseliit 133, politsei 16 ja piirivalve 0. Sellega viis kaitsevägi omale kolmandat korda riigivanema rändauhinna — Kalevi-poja kuhu. Kaitseväes omandasid punkte: 1. diviis — 1905, 2. diviis — 1722, 3. diviis — 1704, õppeasutused — 1425 ja merevägi — 254. Paremaks kaitseleide malevaks osutus Harju maleva, kes rändauhinna Narva malevalt omale viis.

VÄRSKRD MEISTRID.

30 klm. võitja.

Johannes Lest, leitnant, kehalise kasvatususe instituudi üliõpilane, 33 aastat vana, E/ü. Liivika liige. Vanemaid suusasportlasi. Mitmekordne Eesti meister 25 klm. 1922. a. ja 1928. a. meistritiitlid kuuluvad temale. Paljud arvasid tema päevad juba loetud olevat. Sõitis terve maa haruldase kergusega läbi. Jõudes finiši oli nii värske, nagu poleks üldse sõitnud. Sümpaatsemaid ja heastidamlikumaid suusasportlasi.

PARIM KAITSELIITLANE.

Arnold Teder, 30 klm. parim kaitseleide. Võistleb esimest aastat. Terved päevad oli mures oma suuskade pärast, hoolitses nende eest paremini kui naise eest. Küll riputas aknast välja, küll soojendas ahju juures... ja räägitakse määret pani salasõnadega peale. Ega muidu poleks ka võitnud.

10 klm. VÕITJA KAITSEVÄELE.

Artur Veeborn, leitnant, kehalise kasvatususe instituudi üliõpilane. Võistelnud lugematu kordi ja auhindu

omandanud sama palju. 10 klm. seni võitmatu. Aeg 42 m. 50 sek., sellel raskel maastikul on meie oludes haruldaselt hea.

VANADE MEISTER

Arnold Sork, 5 klm. võitja vanadeklassis. Harku kolonii võimlemise-õpetaja. Nägin teda kord Harku metsas kihutamas terve kompanii noorte ees. Sealt vist ammustas seda nooruse jõudu ja tuld.

PARIM MEES SUUSAVÄLJADEL.

Soomlane Martti Lappalainen oli klass enese ette. Näitas kanda kõigile. Kihutas kõigist eelväljunuist mööda ja jõudis ikka esimesena finiši. Ei olnud kitsi oma näpunäidetega. Jagas õpetust ja suusamääret, nii et omale vaevalt jäi üks purk. Meie mehed andsid temale isiklikult esimesi tellimisi tema poolt valmistatud määrede peale. Lubas veel teinegi kord Eestisse tulla. Meie raske murdmaa leidis siiski kerge olevat.

Soomlased Toiko Nykänen ja Matti Raivio jagasid oma vahel kohad kristlikult. Kord võitis Raivio, kord Nykänen, kuid hüppemäel demonstreeris ainult viimane. Kuisimusele, kui palju treenerib Raivio, oli vastus: „aitab juba treeningust, olen küllalt treenerinud, nüüd katsun nii sõita“. Raivio on 38 aastat vana, kuid meie noored ei saa temale kaugelki järele.

3 lätlast Bukas, Bulinsch ja Dzhenit olid härrasmehed. Nõudsid võrastemajas omale erilist tähelepanu teenijaskonna poolt. Pereproua ohkas kergelt, kui „kõrged“ külalised lahkusid. Viljandi ei ole seni näinud ju „sarnaseid“ suurusi. Meie esitajale lubasid võita meie kaitseväge... on ju teada lätlaste hoopimine...

Rudolf Truuberg, Läänemaa suusameister, vanem võistleja, 52 aastat vana. Lubas võistelda kuni 100 aastani. Viis koju hõbelusika, see olevat teine... ühe saanud hõbepulmadeks. Kodus valmistab suuski ümbruskonnale.

Luba tuleval aastal ka meile valmistada häid kergeid suuski. Suuskade valmistamise õppis Soomes.

Kadri Voipä, ingerlane, oli noorem võistleja, 15 aastat vana. Esimest korda oli kodunt Vaivara maanurgast nii kaugel. Viis koju kristallvaasi... ja suusamitsi, missugust lubas oma kodukülas trofeena kanda.

Arvurikkam perekond võistlustel olid Niilovid. Kolm venda ja üks õde. Igaüks neist viis võidu koju. Esimesed võidud jäid siiski tulemata. Nende kodukülas olevat 20 liiget, üheksateist neist suusatab, kuna kahekümnes tahaks ka suusatada, kuid on ühejalgne...

Maameeste hegemoonial olevat lõpp, lausus üks auhinnast ilmajäänust. Ja tõesti, seekord viisid kõik esimesed auhinnad linnamehed omale.

3 klm. naistele.

Anni Prass, kehalise kasvatususe instituudi üliõpilane. Valinud erilaks suusasporti ja tennise. Harrastab rohkem mäesõitu. Jooksis maa väga jõuliselt läbi. Kahe aasta eest kattis selle maa Otepääl 40 minutiga, nüüd aga 17,40 m. Hea ilmaga loodab näidata aega alla 15 min.

Prl. Prass.

Pärnu ringvaade.

Sportlik tegevus hoos. Kergejõustiklaste treening-ülevaade. Spordiparlamendi koosolek. Suusa ja jääpalli tagajärgi.

Pärnu spordijuht Juku Meimer jutustab meie kaastöölisele Pärnu kergespordi väljavaadetest:

Erilise sümpaatiaga pean nimetama Pärnu kergejõustiklaste eliiti, keda oma korrektsusega võib teistele seada eeskujuks ning milles Pärnu palju õnnelikumas seisukorras meie teistest, kus sportlased enamuses oma eluviisidega ei saa olla eeskujuks teistele. Pärnu kergespordilased on hakanud harjutama palju teadlikumalt.

Möödunud talvel algasid käiguharjutusiga murdmaastikul 6 sportlast, kuid kevadel nende lõpetamisel oli see arv kerkinud juba 45. Kurb on asjaolu, et meie sportlased, enne kui saavad headeks, kas asuvad elama teistesse linnadesse või lahkuvad väljamaale.

Sprinteritest on suurim lootus Dimitri Tiidermann, kellest iseloomu ja harjutusviisidega arvestades võib 4—5 aasta pärast tõusta Eestis mees, keda keegi ei löö. Tänavu jooksis Tiidermann 60 mtr. korduvalt 7,1. 100 mtr. mitteametlikult 11,0. Viimases maas ta ei võistelnud, et mitte minna üle omale ülesseatud kavast — mehe positiivsemad omadusi. Asus elama hiljuti Tallinna.

Fred Kuus, kes on langenud vahepeal korporandi-elu ohvriks, omaaegne Eesti rekordite kordaja ja purustaja. Tal puudub taline ettevalmistus ning endist kiirust seetõttu ta enam kunagi ei saavuta. Kuid Kuusist võib tõusta veel hea 400 mtr. jooksja, millises maas ta stiil on laitmatu. Aeg 53,7 — küllaltki hea. Noorist lubavamaid on Petermann ja F. Tamman.

A. Petermannil on kindla saalitreeningu järele läinud puusad ja õlad palju lahtisemaks, võib isegi öelda, et jooks lähenemas stiilile. Ei jätta ühtegi tähte tähelepanemata. Eriti tervitatav on Ed. Madissoni come-back, kellel stiil hea, rikkalikult vanu kogemusi; puudub vaid endine vastupidavus, mille saavutamist loota. Petermannilt võib kindlalt loota 1500 mtr. — 4.10,0 piiri purustamist suvel. Noorist on lubavamaid värske abielumees Aila ja omapärane jooksjatuup Klein, kes raskele kogule vaatamata keskmäis arenemisvõimeline.

Hüpped on näidanud massilist tõusu. Esireas sammuvõlt kõrguselt G. Schmidtilt on loota 185 sm. ületamist ja „kannupoisina“ aastate jooksul traditsiooniks kujunenult 5 sm. vahega veelgi kindlamalt A. Kongas. 175 sm. ületajaid on loota vähemalt 5. Kaugushüppes jääb paremaks endiselt A. Kongas, kelle resultaati võib kerkida 30—40 sm. Teivas on Ervin Tamman jõudnud või jõudmas oma kulminatsioonile. Noori järglasi vanameistrile on tõusmas, nii noorem veli Lex ja koolipoiss Tamman, kellelt loota 3.30 ületamist.

Visked arenevad pikaldaselt. Noorist on ehtsad odaheitja tüübid Martens, Spiegel ja Reiter. 53 mtr. ei ole palju loota neilt eeloleval hooajal. Kuulis omab eeldusi tõusta paremaks politseist Lille — 13 meetriga. Tänavu suve lootus M.

Nukk lahkus kesksuvel Eestist — asudes vist Kanaaria saartele. Oli kindlam tulevikumees viskeis. Teistest on märgata Hanschmidti ja Kerjani.

Pärnu spordiseltside liidu asemikekogu pidas oma aasta-koosolekut. Üldiselt koondus peahuvi vaid valimisile. Kuigi need sündisid suurte valudega, ei pöördud kuigi palju tähelepanu üldkõrvalitusele ning asemikekogu oleks pidanud tegema rohkem loovat tööd sporditasapinna tõstmiseks.

Aruanded ja kassaaruanne kinnitati. Tegevuskava eelpoolnimetatud täiendustega võeti vastu ning samuti eelarve. Esimeheks valiti Tamm (Vapruse), abi Põltsam (pol. spordiring), sekretär G. Schmidt (saksa spordiselts), abi A. Kristjanson (PJK). Laekur Koop (pol. spordiring), abi Otting (Sulev), varahoidja Pärtels (Tervis). Poiste spordiliidu hooldajaks: V. Puust, Prints ja A. Poolak.

Ühelhäälel võeti vastu A. Poolaki resolutsioon: „Pärnu spordiseltside liidu asemikekogu koosolek leiab, et siinse naisspordi äärmiselt madalal tasemel viibimise ühe tähtsama põhjusena tuleb mainida kohalike naiskeskkoolide juures eriharidusega võimlemisõpetajanna puudumist. Koosolek avaldab soovi, et Pärnu naiskeskkoolile saaks valitud uus eriharidusega kutseline võimlemisõpetajanna ja juhib selleks Pärnu linna koolivalitsuse tähelepanu kevadise Tartu keh. kasv. inst. lõpetajaile.“

Peeti ka Vapruse aasta-koosolekut, kus kinnitati aruanded ja võeti vastu eelarve ning tegevuskava. Seltsi esimeheks valiti kümnendat korda Tamman.

Viimasel ajal on läinud eriti hoogu suusatamine. Pühapäeviti leidub Niidu küngastel sadandeid suusatajaid. Maleva spordiklubi on korraldanud pea iga pühapäeval suusavõistlusi.

Tervis lavastas paar jääpallimatshi. Tervis võitis kahel korral napilt Sulevit 10:9 ja 7:6.

Kilde.

Möödunud aastal oli Pärnu spordiliidu tegevuskavas ujula ehitamine ning täpsemalt öeldult sõna-sõnalt oli see nii: otsustati ujula valmimisel korraldada suuremad ujumisevõistlused. Aasta jooksul kuivas ujula ehitamiseks tehtud laen — 1500 kr. ning ehitamata jäi väike kõrvalasi — ujula! Tänavu kõneldi liidu asemikekogu koosolekul, et linnavalitsuselt olla renditud jõe ääres ujula ehitamiseks maa-ala, hinnaga 5 krooni aastas. Tuleval aastal on oodata järgmist juttu: et liidul ujula maa-ala rendisumma tasumine raskusi teeb ehitamiseks tehtud laenusumma äratarvitamise järele — otsustati maa-ala anda linnale tagasi. Kokkuvõetult: esimesel aastal avati ujula, teisel renditi maa-ala ning kolmandal ei ole kummatki!

Nii siis ujula ehitamine on edasi lükatud määramata ajaks!

Pärnu olla supelliin — kuid ujula mägede taga!

1929. a. sai Pärnu liit staadioni plangu reklaamisummadest 800 krooni ja selle teostaja protsentidena umbes 160 krooni. 1930. a. sai liit ise täpselt 20 krooni (!) ühe juhatuseliikme karuteene tõttu. Asemikekogule „unustati“ ette kandmata revisjonikomisjoni „märkus“ sama asja kohta!

Liidu juhatus moodustasid Tamm ja Põltsam ühiselt „patenteerimata“ süsteemis. Juhatus taheti koostada kõigi seltsi esindajaist, kuid ühest ko-

haliku suurima seltsi esindajaist ei leitud isikut, mille peale tähendas viimane moodustajaist: „Liit on ikkagi autoriteetne asutus, kuhu poisikesi meeste asemele ei tuleks saata!“

Lõpuks saadi üle ameerikalikult: asemikekogus viibivale endisele liidu juhatusliikmele, keda ähvardas mandaadi puudusel väljalangemine juhatusest, vabritseeriti selga uue seltsi rüü sel teel, et mandaatkomisjonilt kinnitatud volitusil lubati hiljem üks nimi seltsil ümber teha ning nii pääsekski härra juhatusse, kes sellest teada saades lausus ülerõõmsalt: „Ikkagi sain juhatusse!“

Pärnu spordielus on juhtiv sõna öelda viimasel ajal vaid Tamme nimelisel, kuhu sekka eksib vahet vahel mõni Tammann. Vapruse koosole-

Käsipalli revüü.

„Kalev“ — Eesti meister naiste korvpallis.

Puhkekodu pääsis korvpallis A klassi.

Laupäeva õhtul alustati üleriikliste käsipalli esivõistlustega, mil puhul pidid kohtama Põhja-Eesti ja Tallinna ringkondade võitjad. Meesaladel tuli Põhja-Eesti meistrina võitjaks Narva kaitseliidu spordiklubi, kuna naisaladel tuli Põhja-Eesti ringkonna meistriks Narva noorteühing „Astra“. Tallinna ringkonnas on kõigil neljal käsipalli alal meistrikoht „Kalevil“ juba teist aastat, Narva mehed, olles vist teadmisel oma eelseisvatest hävimistest Tallinnas, ei sõitnudki võistlustele, vaid andsid „Kaleville“ väheütleva loobumisvõidu. Gastrollidele saabus vaid Narva „Astra“ naiskond, kes mängis „Kaleviga“ nii võrk- kui ka korvpalli.

See provintsiõhtu ei meelitanud Tallinna käsipalli publikut põrmugi. Narvakate partiid möödusid peaaegu täiesti tühja saali ees. Ka selle oli oma mõju, kui mitte mängutasemele, siis vähemalt liidu laekale. Igatahes suurt kassat võib teha veel ainult Tartu NMKÜ ja Tallinna Kalevi võrkpalli finaali, mille ümber on käimas „poliitiline“ lehmakauplemine finaali koha pärast: tartlased ihkavad Tartut, tallinlased — Tallinat. Salomonliku otsuse tegemine on praegu liidu juhatuses käes, kes aga peab arvestama väga rahalise küljega, mispärast Tallinn oleks vististi soodsam.

Narva naised mängisid oma esimese pealinna mängu võrkpallis Tallinna „Kalevi“ vastu, seades järgmiseks kuus tütarlast võistlusväljale: Čikin, Loo-riits, Mõttus, Kronk, Siibert, A. Malm, keda pärast asendas E. Malm. Kalevi koosseis tavaline Sara sekstett.

Mängu algus võrdlemisi tasavägine, kuid siis teevad Teitelbaumi ja Palmi paiguti õige kenad surumised oma töö, mille tulemuseks on „Kalevi“ võit 2:0 (15:5 ja 15:4). Narvalastest pakkus päris head kooli Čikin. Teine mäng naiste esivõistluste tsüklis oli korvpall „ühe korvi peale“ samade naiskondade vahel. Seekord ei olnud Kalevil tegemist „Latviju Jaunatnega“ — vastane oli hoopis nõrgem ja aeglasem, eriti kaitse näis Narva „Astral“ olevat tulnud pealinna „guljääitama“. Aga edurivi kombinatsioonid, kui ta palli sai, päris ilusasti Kalevi raskekaalulise kaitse vahel. Paar aastat mängust eemal olnud Eisenschmidt tahab oma come-backiga jõuda vist jälle saleda jooneni...

Esimesel poolajal Kalev teeb enda kasuks 30:6, millest lõviosa punkte langes Orava kontosse. Teine poolaeg on esimese poolaja kooopia, mis-

kut juhatas Tamm, protokollis Tamm, juhatus moodustas Tamm, spordiliidu uus esimees on Tamm, revisjonikomisjoni kandidaat — Tamm, teivas-hüppe suurlootus Meimeri arvates — Tamm, suusavõistluses tuli kohale — Tamm, tuleviku meesujumises — Tamm, Pärnu ühekäeliste ping-pongi meister — Tamm, raskejõustiku hii-geaegade juht oli Tamm. Ning Tammanidest purustab vanem veli Ervin Eesti rekorde, noorem Lex on Pärnu poiste spordidiktaator. Tammele kohata tuleb öelda, et ühes isikus on vaid eelpoolloetuid nimedest Vapruse koosoleku juhataja ja esimees ning spordiliidu juht, hüüdnimega „Kännu“, kuna Tammekännu nimeline õpetab Pärnu sportlaskonnale tantsu alal trikksamme.

Pärnu spordiliidu kestmaval tegutsemisel on karta, et siinsed spordiseltsid pankrotti jäävad. 1930. a. liikmemaksu olid juba jätnud maksmata paar seltsi, lastes kanda liikmemaksu seltsi võla arvele!

A. P.

pärast lõputulemus 54:11 tundus mängukäigule päris loomulikuna. Võistlust vilistas elukutseline naismängu määruste spets. A. Rosenberg, kellele sekundeeris Vaho.

Kalevi koosseis: Oravas, Teitelbaum, Pluss, Eisenschmidt, Palm, Vikat ja Teder. Kadunud on kooliõpilased Scheer ja Buras, mis tõttu Sara on nüüd ainsaks vähemusravuse esindajaks naiskonnas.

Tallinna ringkonna meeste korvpalli B klassis finaalis mängisid B klassilise hingega „Puhkekodu“ ja „Kalevipoeg“. Viimase meeskonnas esinesid suuremalt jaolt „Kalevi“ jalgpalli mehed, isegi vana A. Mattisen, kelle nüüdne mäng tuletas vaid meele endiseid hii-geaegu ja unistusi. „Puhkekodu“ ehtsas töölisloomuga dressis suutis pääseda A klassi, kuid tal tuleb A klassis võistlemiseks teha veel tublisti tööd. Puhkekodu võitis 30:20, poolaeg 20:4. B klassi meistri nime said: Vääränd, Laanberg, Adak, Loorberg, Ventsel, Naukas ja Pottsepp.

Selle mänguõhtuga on läbi Eesti esivõistluste algakid. Lahenduse saab lähem tulevik, mil kohtavad Tallinna ja Tartu võitjad. Meeste korvpallis on igatahes kaks meistrit tänavu — Baltimaade meister „Russ“ ja Eesti meistriks tuleb Tartu NMKÜ ja Tallinna Kalevi võitja. Kumb au on suurem, see jäägu targemate otsustada.

G. P. U.

SERA MARTIN VÕITIS PHILADELPHIAS.

Philadelphias peetud sisevõistlustel Sera Martin 660 yardi jooksul tuli võitjaks ajaga 1:22,4. Järgnesid Blake, Blanchard, Kennedy ja shveitslane dr. Paul Martin.

Spordiäri

Resev-Resel

Tallinn, Toompuiestee 19

Telefon 20-19.

Soovitab oma valmistatud

spordi- ja võimlemiseabinõusid.

Neetud Siukola sidemed!

Toimetusele on saadetud järgmine kiri:

Aastat paar tagasi, kui Eestis esmakordselt müügil ilmuvad „Siukola“ suusasidemed, astusin o.-ü. „Esto“ sporditarvete ärisse, et varustada end moodsate sidemetega.

Kodumaal valmistatud sidemete hind kolm ja pool krooni, kuna Soome omad seitse ja pool. Tuleks toetada kodumaa tööstust, arvasin endast. Pealegi hinnavahe tundub. Välispidisel vaatlemisel side on side. Võtsin kodumaal valmistatud sidemed.

Samal aastal peeti Otepääl Eesti suusaesivõistlusi. Talvespordi liidult sain ülesande võistluste eelkorraldusi läbi viia. Võistluspäeva vara hommikul, enne kella seitset, sõidan välja, et jooksuteed rajada ja sõidetud rada lipukestega märkida. Võistlusmaa teise poole lõpul, kilomeetrit 10 lõppsihist, murdus side. Kirun, kuid mis see aitab. Tuli kuidagi ühel suusal tagasi kõõberdada. Võistluste algus hilines, ja kohtunikud, oodates minu tagasijõudmist, arvasid, et olen teel kõrvale kaldunud ja ära eksinud.

Ostan uued kodumaa sidemed. Retkel Aegviidust Tallinna, Lagedi jaama kohal, eelmise kimbatu. Äkki tunnen, et teine suusk kipub jääma maha. Vaatan lähemalt. Side murdunud! Õnneks oli kaassõitjal naelad ühes ja Lagedi jaamas meisterdasiin rihmadest sideme.

Sellest peale kirusin maapõhja Eestis valmistatud sidemed ja varustasin end ehtsate soomes valmistatud „siukola“ sidemetega.

Käesoleval aastal võttis kaitseliit enda peale tänuväärse ülesande — tuldi vastu suusasportlastele-kaitseliitlastele ja loodi võimalused soetada suusatarbeid kaitseliidu kauplustest odava hinnaga. Nimelt kuulutas kaitseliit välja vähempakkumise suurema arvu „siukola“ sidemete tellimiseks. Leiti ettevõtja, kes valmistas kaitseliidule suusasidemed, millede väljamüügi hinnaks oli kroon üheksakümmendviis senti. Ega's selle hinna eest head, vastupidavalt sidet saa, — arvasid suusasportlased.

Teiselt poolt oldi jällegi vastupidisel arvamusel, et kaitseliidul on oma suusa instruktorid-asjatundjad, kes „siukola“ sidet näinud ja kasutanud. Ega's nemad sarnast sidet valmistajalt vastu võta, mil puudub vastupidavus.

Tänavu on mitmelt poolt kuulda, ja olen isiklikult näinud murdunud kodumaal valmistatud sidemeid. Lähemal vaatlusel selgub, et side on valmistamisel juba murdunud, koolutatud koht on seestpoolt umbes ¾ osas rikutud. Nii siis töö viga. Ettevõtja, et kuidagi ots otsaga välja tulla, kiirelt klopsib sidemed valmis, võõpab värviga üle ja asi on igati korras. Mis hiljem juhtub, pole tema asi.

Ühel ohvril murdusid kahed klambrid tänavu, viimased kaitseliidust ostetud sidemed läinud pühapäeval Aegviidus. Toeta siis veel kodumaa tööstust!

Ärid ja asutused, kes varustavad sportlaskonda tarvetega, peaks panev rõhku sellele, et tarve eestkäit oma otstarvet täidaks ja oleks igati vastupidav. Alati ei ole hind esikohal. Mis kasu on sellest, kui saad abinõu kätte odavamalt, kuid ei ole kunagi kindel tema vastupidavuses. Murduvad tihti ja lõpuks läheb asi ikkagi kallimaks maksma, kui välismaal valmistatud. Tuleb silmas pidades, et „siukola“ sidemeid tarvitavad peaaegu kõik sportlased, kes ette võtavad suuremaid retkeid, aga mitte nõnda nimetatud „pühapäeva“ sõitjad, kes Nõmmel või Kadriorus lõbutsevad. Kujutage ette sportlase seisukorda, kus side murdub metsas 10—15 km. kaugusel jaamast või elamust. Oma konstruktsiooni poolest „siukola“ sidet murdumisel parandada ei saa, samuti on võimata murdunud asemel tarvitada rihmasidet, sest auk on kiilunud.

Edasi tuleks ärides ostjaskonnale sidemete müümisel nende päritolust teatada.

Joh. Villemson.

Veel kord Rakvere „spordiummikust“.

Kiri toimetusele.

Ainult tere-tulnuks võis Rakvere spordirahvas lugeda Ossy Rannistu ülevaatlisku sõnavõttu Rakvere tärnitud sporditsemisest eelviimases „Spordilehes“. Vast teatavates punktides liiga tagasihoidlikukski. Ja kui kõrvalseisja võiks vast oletada, et kõnealune O. R. otsekohene sõnavõtt asjaomaseid „juhatusemehi“ millekski virgutab, neid kas või olukorra õigele hindamisele viib, siis ei ole see kahjuks aga siiski mitte nii. Nii kui samased sõnavõttude kohalike ajalehtede ja siin „Spordilehe“ veergudelgi senini vaid „hüüdjaks häälele“ kurtidele kõrvadele on jäänud, nii võib O. R. artiklile ja kindlasti ka käesolevalegi sama saatuse osaks saada. Ja muide ärge pahandatagu, kuid on siiski asja küsida, kui mitmed Rakvere „spordijuhtidest“ siis õige näit. „Spordilehe“ lugemisele on saanudki?!

Sarnased sõnavõttude spordiliikumise üldhüvedes ei kohusta „härased juhatustes“ millekski. Need aga, kes ise alati soovide ehk avaliku sõnavõttuga olukorra paranemist sooviksid näha, nalle saab osaks kui ta suks selle eest poolavalik meelepaha ja trots. Kahju, et O. R. oma artiklis ei näidanud teid ega võimalusi, kuid as nimelt asja parandada. Ainult üks ähkimisest ja hädaldamisest seniste kogemuste järele on vähe tulu olnud.

Kaldun arvama, et olukorra muutmist tublilt mõjutada saavad esma-joones sportlased ise. Senise järele on vast õigustatud öeldagi — üldine passiivsus juhatustest on kannund sportlastesegi, nii et need paremat ei väärigi. Ei osata või juleta nõudagi oma valitult midagi. Siin ja just selles on tarvis meie eneste aktiveet rohkem. Kordan — sportlastel enestel on kõikjal mõjuvaid samme astuda olukorra parandamiseks, kui selleks ainult kindlat tahet on.

Rakvere „spordiummik“. Tõelist ummikut sõna otsesemas mõistes praegu siiski veel ei ole. „Kalev“ korraldab seltskondlike suusaväljasõite, Spordiklubi tahab seeaastaseid suusaesivõistlusi eriti suurejooneliselt korraldada, garnisoni spordikomisjon avas avara uisuvälja, kus juba jääpalligi veeretatakse. Näiliselt on ju kõik korras. Kuid spordi org-de sisemisest asjaajamisest võiks

neid sportliselt kasvatada, et nad tunneks, et spordiselt on neile teiseks koduks ja et nemad tunneksid, et nad moodustavad seltsi. Ülalnimetatud töö on meil söõdis, ja seda tööd suudab läbi viia isik, kes ei pruugi olla veel ilmameister, kuid kel on huvi asja vastu. Selllega tuleb toime oma mees — väljamaalane kunagi. Lühidalt — meil on tarvis harjutusjuhatajaid. Treeneri küsimuse juurde tuleme kui maadlustasapind on arvuliselt suur.

Nii siis, kütsuge mehed kokku, alake harjutustega, ja ma olen kindel, et saavutate tagajärgi ja tulemusi, mis jätab varju välistreenerite tegevuse, sealjuures võiks kokkuhoitud summat kasulikumalt ära tarvitada.

Tee ise ja tõmba teisi kaasa ning ära looda võõraste peale! Ole ise mees.

Tõnu Viideman.

aga esitada ennekuulmatuid asjaolu- si. On ka näit. tõsiasi, et kui spordiselt veel mõne aasta eest oma liikmetepere kuidagi pooltuhanda ümber luges, siis see nüüd vaevalt üle poolesaja ulatab. See ei tähenda aga sporditsemise vähenemist, ei, vaid see on kaldunud kas teistesse org-desse, ehk harrastatakse seda vähemal määral oma ette. Nii näiteks naisvõimlusgrupid, millega spordiseltisid toime ei tulnud, teotsevad karskusseltsi juures. Spordiseltsides koroonalaudu ei ole, Rkv. Rahvamaja seltsi juurde asutati koroona klubi. Plisab vast neist näidetest.

Nii siis mitte sporditsemise ummik, vaid kui, siis juhtivate tegelaste saatus ja vastutustunde puudumine. Rakvere on suutnud ja suudab veel praegugi olukorrale vaatamata peal igal spordialal väärilt võistelda teiste kodumaa provintsilinnadega. Kuid spordiseltside teene selles on jällegi kui siis minimaalne. See kõik võiks aga olla märksa teisiti. Rakverel on oma väiksusele vaatamata kõik eeldused kujuneda tugevaks spordilinnaks (2 staadioni, parim rattadrek Eestis, eeskujulik võimla jne.).

Ainult juhtides seisab asi. On ju õige kui spordiseltsides kurdetakse teadlikute organisaatorite puudumist ja kui lohutuseks enesele näidatakse kas või Narvale ja Pärnule, kas ter- vet sporditsemist kannavad pea üksi Topman ja Meimer. Kuid igal juhul ei ole ju vastava stašiga mehest ka kuigi suurt tulu, vähemalt palja „hea sõna“ eest, selleks on ju meil Rakveres näidet.

Õigemini otsigem vigu eneste juur- rest. Neid on, ja nad on ju nii lihtsad leida ja õigeaks ajada. Kolm-neli aastat tagasi samade „teadlikute juhtide“ puududes teotseti siiski märksa elavamalt kui nüüd.

Rakvere sportlaskond ärge oodake olukorra paranemist väljaspoolt, vaid võtke asi ise käsile, mindagu sõnadelt tegudele.

Senisest aga kas piinleb kellelgi südamel midagi?

Kes tunneb end selle eest vastu- tavaks? Kes?

Kas tõesti kirjutame vaesusetunnis- tusele alla?

(Toimetusele saadetud kiri.)

Eelviimases „Eesti Spordilehes“ käsitab N. Kaljo Euroopa esivõistlustest ja X olümpiamängudest osavõtmise ja ettevalmistus-küsimust ja tuleb lõputulemusele, et edukaks esinemiseks tuleks meil palgata treener ametisse ja soovitab isikut leida Soomest.

Oleme viimastel aastatel edukalt esinenud maadlusspordis nii Euroopa esivõistlustel kui ka olümpiamängudel ning mitmed maadlejad on tulnud Euroopa- ja maailmameistriteks. Meie maadlejad on sundinud teiste rahvuste ja rahvuse, kust meile soovitakse treenerit palgata, maadlejaid alla andma, miks ei suuda nad siis ka oma mehi ette valmistada? (Eduard Pütsep juhatab Helsingis spordiselts „Helsingin Toverite“ maadlusosakonda!!!). On ju Eestis häid mehi, nagu Kusnets, Pütsep, Kullisaar, Väli j. t., kes on saanud R. Oksa kooli ja kes omavad mitmeaastase harjutus- ja võistluskogemused. Kas oma mehed ei suuda tõesti noori koos hoida ja teadmisi väärilt edasi anda? Kas võõras, kellele meie olud võõrad ja tundmatud, tuleb ülesandega kergemalt toime? Edasi mängib aineline külg tähtsat osa. Lühikese ajaga ei suuda võõras treener nimetamisväärte saavutada, kuna pikemaks ajaks palgamine on seotud suurte aineliste väljaminekutega.

Et saavutada häid tagajärgi, ei või meie võidulootusi võõrastele panna. Palgamine võõras jääb meile võõraks, olgu tema soomlane ehk rootslane. Ainult eestlane, kel rahvustunnet ja kel südamel meie maadlusspordi tulevik, võib olla vääriline õpetaja. Ei leidu meil omal vastavat isikut, siis jäädagu võõraste palgamine kõrvale.

Usun, et meil ei puudu välistreenerite palgamises juba teatud kogemused. Võtame kas näiteks viimased välistreenerid jalgpalli- ja poksi aladelt. Kumbki treener läks maksma kaugelt üle tuhande krooni nelja kuu jooksul. Kuid kas saime tulu, mis õigustaks seda väljaminekut? Arvan, et kaugeltki mitte. Seame endale küsimused — kas treener on suutnud ligi tõmmata noori, kas on tema suutnud anda selle lühikese aja jooksul meile uut koõli, kas on paranenud meile poksi ja jalgpalli klass ja kas on juurde tulnud lootustäratavaid jõude. Neile küsimustele on üks ja üldine vastus — ei!

Lugupeetud hr. N. Kaljo. Olge teistele sporttegelastele eeskujuks ja võtke asjast kinni. Võtke seltsis harjutuste juhtimise enda peale ja rakendage seks teisi tööle. Seadke endale eesmärgiks noori koguda, nalle juhtnõõre tegevuseks anda, nende huvi äratada maadlusspordi vastu ja

TALLINN, Pikk t. nr. 47
Tel. (2) 10-02.

Soovitab taliseks hooajaks:

SUUSKI, suusakeppe, suusa- saapaid, suusamäärdeid.

LIURAUDU: Nurmis, Iusõidu raudu, Iusõidu saapaid.

HOCKEY pantsid, saapad, pallid, kepid.

TÕUKEKELKE, lihtsad ja kokkupandavad.

SPORDIKELKE ja LASTEKELKE

Ladus saadaval kõiksugu SPORDI- ABINÕUD.

Hea kauba juures hinnad mõõdukad.

K-m. „SPORT“

Tallinn, S. Karja 18. Kõnetr. (2)23-00

Soovitab suures valikus taliseks hooajaks

sporditarbeid

Uudis! Varao Keegli-Billiard. Uudis!

Huvitav mäng kõigile.

Jalanõude A-S. „ESTOKING-UNION“ osakond.

„Sport“-, „Kalev“ 4:2.

Hooaja jõulisem ja ilusam mäng.

Palvapäeval, 25. veebruaril kohtasid Eesti jääpalli esivõistluste tsüklis „Spordi“ ja „Kalevi“ meeskonnad. Võitis ügeda mänguga „Sport“ 4:2, poolajaks 2:1. Vilistas Ellmann (ÜENÜTO).

Mäng on algselt väga kiire. Kiirelt ajatakse ühe värava alt teise alla, ilma et midagi tõsisemat juhtuks. 10. min. pole veel mingit tulemust. Siis söödetakse „Kalevi“ poolelt „Spordi“ värava alla kõrge pall. „Spordi“ poolkaitsja Ildane peatab palli käega õhus, kuid Kooviti on nobe mees ja pörutab pool-lendpalliga värava.

Järgneb veerandtund kõva pealelundi „Spordi“ initsiatiivil, kalevlaste tahavad olla nobedad ja nende sõelumine pole „Spordi“ kaitsesele just eriliseks lõbuks. Poolaja keskel teeb Tipner nurgalöögist saadud söödust lüües puhta värava. Veidi hiljem teeb Uuetoa lühidalt distantsilt teise. Tipneril läks luhta veel ilus võimalus. Lõi puhtalt läbimurdelt palli väravasse, kui enne seda riivas kukkumishoos kätega jääd ja kohtunik ei saanud selle tõttu väravat tunnustada.

Teise poolaja algul saab Kooviti löögist peast vigastada „Spordi“ kaitsja Jürna, kelle otsa ees punetab verine haav. 13. min. möödumisel poolaja algusest tuleb „Kaleville“ kolmas värav ja mõne minuti pärast neljas. Seegner teeb poolaja keskel veel 4:1 ja nüüd näib, et hakkab tulema suur väravate sadu. Olukord kujuneb aga

vastupidiseks. Tiivustatuna saadud suurest väravate vahet hakkab „Kalev“ pressima ega lase „Spordi“ edurivilasi hulgal ajal endi värava ligi. Vä. Freibergil läheb luhta hulk ilusaid väravavõimalusi. Alles poolaja

lõpul „Kalevi“ sisetrüüp poolt ettevõetud rünnak lühisõotudega „Spordi“ värava alla lõpeb väravaga. Olukord enam ei muutu ja nii jääbki tulemuseks 4:2.

Mäng oli äge ja kohati mindi toorusteni. Nii saadeti vahekohtunikule vastuhakkamise pärast väljalt mine-ma „Spordi“ mängija Einmann. Ellmann kohtunikuna korralik.

10.00	10.10	10.18	10.23
10.55	11.06	11.15	11.21
11.51	12.01	12.12	12.18
12.46	12.56	13.08	13.14
13.42	13.51	14.03	14.11
14.37	14.47	15.00	15.08
15.33	15.41	15.00	16.06
16.30	16.39	16.51	17.03
17.26	17.35	17.46	18.01
18.22	18.29,9	18.40,4	18.56,3.

Eriti ühetasased on ringide ajad Blomqvistil, kellel üks ring on surutud alla 45 sekundi peale. Teised püüvad 54 ja 55 sek. ümber. Ka Carlsenil on üks ring surutud 49 peale, kuna teised on 55 ja 56 sek.

Eesti jäi punktidega maha isegi Jaapanist.

Üksikud võistlusmaad kaeti:
500 mt.:

1) Thunberg — 44,4; 2) Evensen — 45,7; 3) Ballangrud — 46,4; 4 ja 5) v. d. Scheer ja Almer — 46,5; 6) Ruissalo — 46,8; 7) Blomqvist — 46,9; 8) Kitani — 47,2; 9) Ishihara ja Kavamura — 47,6; 11) Pietilä ja Riedl — 47,8; 13) Päivinen — 47,9; 14) Mitt — 48,0; 15) Heiden — 48,5; 16) Ekman ja Carlsen — 48,9; 18) Jungblut — 49,0; 19) Rahmberg — 49,3; 20) Alexejeff — 49,7; 21) Stenbek — 53,0; 22) Lindboe — 59,4; Kaks viimast kukkusid.

5000 mt.

1) Blomqvist — 8:58,6; 2) Stenbek — 9.01,6; 3) Carlsen — 9.03,5; 4) Thunberg — 9.06,3; 5) Evensen — 9.06,6; 6) Ballangrud — 9.11,8; 7) Ruissalo — 9.15,0; 8) van der Scheer — 9.16,6; 9) Pietilä — 9.18,0; 10) Rahmberg — 9.19,6; 11) Alexejeff — 9.19,8; 12) Lindboe — 9.20,4; 13) Riedl — 9.20,5; 14) Ekman — 9.22,1; 15) Heiden — 9.24,6; 16) Jungblut — 9.25,0; 17) Kitani — 9.31,0; 18) Päivinen — 9.34,7; 19) Kavamura — 9.36,1; 20) Almer — 9.40,6; 21) Ishihara — 9.53,4; 22) Mitt — 9.57,6.

1500 mt.

1) Thunberg — 2.24,4; 2) Evensen — 2.27,2; 3) v. d. Scheer — 2.29,0; 4) Ballangrud — 2.29,4; 5 ja 6) Carlsen ja Riedl — 2.31,1; 7) Heiden — 2.32,5; 8) Päivinen — 2.33,5; 9) Ruissalo — 2.33,7; 10) Almer — 2.33,8; 11) Kitani — 2.33,9; 12) Alexejeff — 2.34,3; 13 ja 14) Rahmberg ja Pietilä — 2.34,8; 15 ja 16) Kavamura ja Jungblut — 2.35,5; 17) Lindboe — 2.36,1; 18) Mitt — 2.37,6; 19) Stenbek — 2.38,5; 20) Ishihara — 2.39,5; 21) Blomqvist — 2.47,4.

10.000 mt.

1) Blomqvist — 18.22,2; 2) Stenbek — 18.25,2; 3) Carlsen — 18.29,9; 4) Evensen — 18.40,4; 5) Ballangrud — 18.47,5; 6) Riedl — 18.48,2; 7) Heiden — 18.55,4; 8) Thunberg — 18.56,3; 9) Alexejeff — 18.57,1; 10) Pietilä — 18.57,7; 11) Jungblut — 19.06,3; 12) v. d. Scheer — 19.13,5; 13) Päivinen — 19.21,5; 14) Rahmberg — 19.22,3; 15) Kitani — 19.25,2; 16) Ruissalo — 19.34,2; 17) Almer — 19.53,0; 18) Kavamura — 19.54,8; 19) Mitt — 20.03,2; 20) Ishihara — 20.03,3.

Punkte said:

1) Clas Thunberg, Soome — 203,97
2) Berndt Evensen, Norra — 205,45
3) Ivar Ballangrud, Norra — 207,75
4) A. Carlsen, Norra — 209,11
5) v. d. Scheer, Hollandi — 209,50
6) Riedl, Austria — 210,63
7) O. Blomqvist, Soome — 211,67
8) U. Pietilä, Soome — 212,08
9) J. Ruissalo, Soome — 212,24
10) Heiden, Hollandi — 212,56
11) Kitani, Jaapan — 213,86
12) A. Alexejeff, Soome — 213,95
13) J. Päivinen, Soome — 214,62
14) F. Jungblut, Austria — 214,65
15) N. Rahmberg, Rootsi — 214,97
16) T. Stenbek, Norra — 215,25
17) A. Almer, Rootsi — 215,48
18) Kavamura, Jaapan — 216,48
19) Ishihara, Jaapan — 220,11
20) Mitt, Eesti — 220,30.

— Soome meistriks jääpallis tuli Viipuri Palloseura, kes mängudes lõi: Sudetit 2:1; Helsingi jalgpalli klubit 6:4; Helsingi Palloseurat 7:2; Helsingi JFK 6:3 ja Kiffenit 6:1.

Clas Thunberg jälle ilmameister.

Temal 203,97 punkti Evenseni 205,45 vastu.

Clas Thunberg — ilmameister.

DANIEL PRENNILE PAKUTI 100.000 DOLLARIT.

Parimale Saksa tennismängijale Daniel Prennile pakuti W. Tildeni poolt 100.000 dollarit palka tennisevõistluste eest. Tilden koos Richards, Kozeluh ja Hunteriga korraldab pikema ringreisu Lõuna-Ameerikas ja Austraalias teenise demonstreerimiseks. Reis kestab 6 kuud. Sellest osavõtmiseks pakuti Prennile peale tähendatud summa veel prii reisurahad ja ülalpidamise kulud.

Prenn on eitava vastuse annud.

— Haas Viinist rebis ühe käega 170 naela, mis on uueks ilmarekordiks.

— Taani-Norra poksimaavõistlus lõppes 4:4.

KITAMOTO 20.000 mt. 1:06:21.

Tokiost tulevad teated, et jaanuari lõpul on seal peetud n. n. „Tokio maratoni“, mille pikkus on 20 kilomeetrit. Võitis läinud aastal esikohale tulnud Kitamoto, kes maa kattis 1 tunni 6 min. 21 sek. Teiseks tuli Matsumoto — 1:08:21, kolmandaks Tomie — 1:09:08.

Need võistlused peetakse 1929. a. peale, kus võitjaks tuli Watanabe.

Kitamoto on Jaapani parim jooksja ja rekordimees. Tema nimel on 2000 ja 5000 mt. ajaga 5:52,0 ja 15:27,6. Ta läheb ka Los Angelesi maratonivõistlusele.

Veel läinud aastani oli 20 km. ilmarekord soomlase Sipilä käes ajaga 1:06:29. Siis kattis Paavo Nurmi selle maa 1:04:38,4.

— Göteborgis peetud Rootsi-Norra maavõistluses maadluses tuli võitjaks Rootsi 18:10 vastu.

Laupäeval ja pühapäeval peeti Helsingis 8. korda ilmameistri võistlusi kiiruisutamises. Osavõtjaid oli erakorraliselt palju. Peale alaliste pretendente olid esitatud veel Austria, Hollandi, Eesti ja isegi Jaapan. Kokku oli koos 22 võistlejat. Kaks lühemat maad võitis soomlane Thunberg, kuna pikad maad läksid kaasmaalase sõjaväe kaprali Ossi Blomqvisti kätte.

Võistlustel ei puudunud ka omad üllatused. Blomqvistil oli 1500 mt. jooksul jalg kramp lõõnud ning ta suutis suure vaevaga finišini. Aeg 2:47,4, olles viimane. Ta kaasjooksja jaapaulane Kitani jäi ajaga 2:33,9 koguni üheteistkümnendaks.

Ilmameistriks tulnud Thunberg ei olnud päris heas vormis. Hea terve juures oleks tagajärg kahtlemata parem olnud. Nimelt on tal krooniliselt haige pimesool, mis teda kogu hooaja jooksul vaevanud. Ometi suutis ta omale küllalt edukpunkte koguda. Kõvemaks vastaseks oli talle noor norralane Berndt Evensen, kes 10.000 mt. kattis

ajaga 18:40,4. Thunberg jooksis viimastes paardes ning sellega oli tal aja vahetevahel Evenseniiga ette teada. Ta võis kaotada 40 sekundiga, kuid surus vahe alla 16 sek. peale.

Eesti poolt tegi võistlused kaasa Mitt, kes punktidega jäi viimaseks. Üksikutes maades oli ta eelviimaste seas. Viimases jooksus oli ta jaapanlase Ishiharaga ainuke, kes aega näitas üle 20 min. Pole huvi vaadata 10.000 mtr. jooksu. Esimeseks oli Blomqvist, teiseks Stenbek, siis Carlsen, Evensen, Ballangrud ja Thunberg. Thunberg jooksis koos Carlse-niga, Evensen Ballangrudiga ja Blomqvist Stenbekiga. Neist on Blomqvisti, Carlse, Evenseni ja Thunbergi ringide ajad järgmised:

Blomqvist	Carlsen	Evensen	Thunberg
58	57	57	58
1.52	1.52	1.51	1.52
2.45	2.47	2.45	2.48
3.40	3.43	3.41	3.44
4.33	4.38	4.37	4.40
5.27	5.34	5.34	5.37
6.12	6.34	6.30	6.38
7.17	7.23	7.28	7.30
8.10	8.19	8.25	8.28
9.05	9.14	9.22	9.26